

OBSAH DOKUMENTACE - I. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

A/ Textová část

1. Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území	3
1.1 Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, limity využití území	3
1.1.1 Širší územní vztahy	3
1.1.2 Prostorové a funkční uspořádání území	3
1.1.3 Struktura osídlení	4
1.1.4 Sociodemografické podmínky a bydlení	5
1.1.4.1 Obyvatelstvo.....	5
1.1.4.2 Věkové složení obyvatelstva	7
1.1.4.3 Vzdělanostní struktura obyvatel.....	9
1.1.4.4 Výstavba domů a bytů	10
1.1.4.4.1 Základní údaje o domech a bytech.....	11
1.1.4.4.2 Domovní fond	12
1.1.4.4.3 Bytový fond	14
1.1.5 Příroda a krajina	17
1.1.5.1 Územní systém ekologické stability	18
1.1.5.2 Zvláště chráněná území	19
1.1.5.3 Ochrana přírody a krajiny vyplývající z mezinárodních smluv a závazků	19
1.1.5.4 Soustava NATURA 2000 a její ochrana	19
1.1.5.5 Mokřady mezinárodního významu dle Ramsarské úmluvy	19
1.1.5.6 Přírodní parky.....	19
1.1.5.7 Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců.....	19
1.1.5.6 Cílové kvality krajiny	19
1.1.6 Vodní režim a horninové prostředí	20
1.1.6.1 Vodní režim	20
1.1.6.2 Horninové prostředí	23
1.1.7 Kvalita životního prostředí	24
1.1.8 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	25
1.1.8.1 Zemědělský půdní fond	25
1.1.8.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa	26
1.1.9 Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství.....	26
1.1.10 Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti	29
1.1.10.1 Dopravní infrastruktura včetně její dostupnosti	29

1.1.10.2	Technická infrastruktura včetně její dostupnosti	32
1.1.10.2.1	Vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma.....	32
1.1.10.2.2	Výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma (nad 1 MW).....	32
1.1.10.2.3	Elektrické stanice a jejich ochranná pásma (400 kV a 220 kV).....	32
1.1.10.2.4	Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma (400 kV a 220 kV)	32
1.1.10.2.5	Technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná a bezpečnostní pásma.....	32
1.1.10.2.6	Vedení plynovodů a jejich ochranná a bezpečnostní pásma	33
1.1.10.2.7	Teplovody a jejich ochranná pásma.....	33
1.1.10.2.8	Jaderná zařízení	33
1.1.10.2.9	Objekty a zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami	33
1.1.10.2.11	Skládky a jejich ochranná pásma, staré ekologické zátěže, kontaminované plochy, kompostárny	33
1.1.11	Ekonomické a hospodářské podmínky.....	33
1.1.11.1	Ekonomická aktivita podle odvětví	33
1.1.11.2	Daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů	34
1.1.11.3	Nezaměstnanost a počet uchazečů o zaměstnání	35
1.1.11.4	Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a škol.....	36
1.1.11.5	Index podnikatelské aktivity.....	37
1.1.12	Rekreace a cestovní ruch	38
1.1.12.1	Významné rekreační oblasti, rekreační střediska	38
1.1.12.2	Nemovitě národní kulturní památky	39
1.1.12.3	Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení (HUZ).....	39
1.1.13	Bezpečnost a ochrana obyvatel	40
1.2	Vyhodnocení hodnot území	40
1.2.1	Hodnoty přírodní	41
1.2.2	Hodnoty civilizační a kulturní	42
1.2.3	Urbanistické hodnoty	47
1.2.4	Architektonické hodnoty	47
2.	Zjištění a vyhodnocení Záměrů na provedení změn v území.....	47
2.1	Charakteristika záměrů	47
2.2	Záměry vyplývající z Politiky územního rozvoje ČR	48

B/ Tabulková část

(pozn. tabulky, které nejsou součástí textu)

- tab. č. 01 *Prostorové a funkční uspořádání - celková plocha obce*
 tab. č. 02a *Sociodemografické podmínky - počet obyvatel*
 tab. č. 02b *Sociodemografické podmínky - přirozený přírůstek*
 tab. č. 02c *Sociodemografické podmínky - stěhování*
 tab. č. 03a *ZPF a lesní pozemky - plocha zemědělské půdy*
 tab. č. 03b *ZPF a lesní pozemky - plocha orné půdy*
 tab. č. 04 *Dopravní a technická infrastruktura - čistírny odpadních vod*
 tab. č. 05a *Ekonomické a hospodářské podmínky - daňové příjmy obce*
 tab. č. 05c *Ekonomické a hospodářské podmínky - vyjždění za prací a do škol*
 tab. č. 05d *Ekonomické a hospodářské podmínky – index podnikatelské aktivity*
 tab. č. 05e *Ekonomické a hospodářské podmínky – podíl nezaměstnaných v %*

CI Výkresová část

Výkres č. I.1	<i>Výkres hodnot území</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.2.1	<i>Výkres limitů využití území - doprava, obrana státu</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.2.2	<i>Výkres limitů využití území - vodní a odpadové hospodářství, povodně</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.2.3	<i>Výkres limitů využití území - energetika, spoje</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.2.4	<i>Výkres limitů využití území - příroda, životní prostředí</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.3	<i>Výkres záměrů na provedení změn v území</i>	M 1 : 40 000
Výkres č. I.4	<i>Výkres zařízení občanského vybavení a výroby</i>	M 1 : 40 000

1. ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ, JEHO HODNOT A LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

1.1 Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, limity využití území

1.1.1 Širší územní vztahy

Území obce s rozšířenou působností Blansko leží v severní části Jihomoravského kraje, ve východní části několik obcí (Vysočany, Holštejn, Lipovec a Kulířov) sousedí Olomouckým krajem. Sousedními obcemi s rozšířenou působností (dále ORP) jsou správní území ORP Boskovice, Tišnov, Kuřim, Brno, Šlapanice, Vyškov a Prostějov. Území má velmi těsné dopravní, hospodářské a společenské vazby na město Brno.

1.1.2 Prostorové a funkční uspořádání území

Základní údaje o ORP Blansko:

počet obcí:	43
počet částí obcí:	65
počet katastrálních území:	59
rozloha:	35 141 ha

Správní obvod obce s rozšířenou působností Blansko (dále „SO ORP Blansko“) patří svou rozlohou k 351,41 km² k průměrným SO ORP Jihomoravského kraje.

Část ORP Blansko je zařazena do území města Blanska a Brna jako místního pracovištního systému (LLS), část území do funkčního urbanizovaného území města Brna (FUA).

Zahrnuje 43 obcí, status města má obec Blansko, Rájec-Jestřebí a Adamov, obce Černá Hora, Doubravice nad Svitavou, Jedovnice, Křtiny, Ostrov u Macochy a Sloup mají status městyse. Největší obcí je Blansko, které je zároveň obcí s rozšířenou působností. Nachází se přibližně v centrální části ORP.

V ose sever jih správním územím prochází železniční trať regionálního významu, která je významnou dopravní trasou společně se silnicí I. třídy.

Z hlediska regionálního členění reliéfu se směrem od Brna do okolí městyse Sloup a obce Holštejn táhne 3 až 5 kilometrů široký pruh silně zvrásněných devonských vápenců - Moravský kras. Tato chráněná krajinná oblast patří mezi nejvýznamnější krasové oblasti ve střední Evropě, patří mezi turisticky atraktivní část území. Na ploše necelých 100 km² se zde vyvinuly povrchové i podzemní krasové jevy, díky nimž se stal Moravský kras nejnavštěvovanější turistickou lokalitou celého okresu. Doposud je známo více než 1 000 krápníkových jeskyní, z nichž některé jsou zpřístupněny veřejnosti.

1.1.3 Struktura osídlení

Podíl městského obyvatelstva je 52 %, hustota obyvatelstva je 157 osob/km². Při porovnání s jinými ORP má ORP Blansko průměrný počet obyvatel.

Kromě města Blanska se jedná v naprosté většině o malá sídla, která zachovávají vnímanou celistvost krajiny. Pro trvalé bydlení jsou a i budou vyhledávány lokality s dobrou dostupností občanské vybavenosti, tedy v blízkosti větších sídel a komunikací vyššího řádu. Z hlediska životního prostředí se v celém území jedná o kvalitní prostor pro bydlení.

Strukturou osídlení se rovněž zabývala Územní studie krajiny ORP Blansko (dále jen „ÚSK ORP Blansko“) i z hlediska vývoje osídlení.

Kulturně i historicky významná je rovněž dosud patrná půdorysná stopa původní středověké zástavby v jádrech obcí i na jejich okraji, která dokládá způsob založení obce a tím její historické působení v krajině. Území ORP Blansko lze zjednodušeně rozdělit na staré sídelní území (údolí Svitavy a okolí historicky významného dopravního tahu (Trstěnická stezka) mezi Brnem a Černou Horou) a mladé sídelní území (Drahanská vrchovina). Převládajícím typem sídla ve starém sídelním území byly návsní vsi s více či méně pravidelným centrálním prostorem – návsi. Tvar a konkrétní způsob založení jednotlivých usedlostí okolo návsi závisel na terénních podmínkách, existenci vodního toku se zaplavovaným územím i směru cest, na kterých bylo sídlo založeno. Společným znakem pro tato sídla bylo jasné oddělení samotné obce od krajiny linií záhumenní cesty, často s ohrazením zahrad nebo řadou stodol. Plužina (členění polí) byla ve formě tratí či úseků bez návaznosti na zastavěnou část. Sídla mladšího sídelního území byla zakládána na pro ten účel odlesněném pozemku. Typickou obcí se zástavbou soustředěnou v řadách jednotlivých usedlostí podél toku, s plužinou navazující přímo na dvorec či usedlost v jednotlivých lánech je Lipovec. Dalším příkladem obce mladšího sídelního území, tentokrát se zástavbou soustředěnou kolem téměř kruhové návsi je Vavřinec. I v tomto případě (tzv. lesní návsní nebo lesní lánová ves) navazují pozemky polí přímo na jednotlivé usedlosti. Významnou historickou hodnotou, zřetelnou v krajině, jsou dochované znaky takto původně založené kulturní krajiny. V případě starého sídelního území se jedná o zachované záhumenní cesty se stodolami, v případě mladšího sídelního území o viditelné členění území na lány oddělené mezemi nebo cestami. Bohužel, lánová struktura krajiny Drahanské vrchoviny je z velké části setřena současným způsobem obhospodařování půdy.

Zajímavým prvkem viditelným v půdorysu mnoha obcí je shluk více objektů, které svým

postavením dávají tušit, že na jejich místě dříve stával vrchnostenský dvůr, který byl koncem 18. století rozdělený poddaným – k úpravě na bydlení, případně k přestavbě na jednotlivé nové domy.

Jižní lesnatá část území ORP Blansko je součástí ojedinělé komponované a promyšleně lesnický využívané krajiny, budované od konce 20. let 20. století Vysokou školou zemědělskou v Brně (dnes Mendelova zemědělská univerzita), tzv. Lesnický Slavín. Kromě rozmanitě utvářených lesů, cest, lesních palouků a několika arboret se zde nachází množství památníků a upravených studánek.

1.1.4 Sociodemografické podmínky a bydlení

1.1.4.1 Obyvatelstvo

SO ORP Blansko má k datu 31.12.2022 57 224 obyvatel, je tvořen 43 obcemi. Celkový vývoj počtu obyvatel od roku 2007 v jednotlivých obcích SO ORP Blansko je uveden v samostatné tabulce č. 2 „Počet obyvatel“. Nejvíce obyvatel žije v obci Blansko (20174), nejméně v obci Lubě (105). Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obcí ovlivňuje a v budoucnosti může ovlivňovat především i nadále se rozvíjející proces suburbanizace posilující počet obyvatel v obcích zázemí města Blanska a rovněž krajského města Brna a proces depopulace periferních obcí.

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel mezi léty 2007 až 2022 v SO ORP Blansko

Obec	rok		Rozdíl mezi lety 2007 a 2022	
	2007	2022	absolutně	relativně [%]
Adamov	4815	4538	-277	-5,75
Blansko	20920	20174	-746	-3,57
Bořítov	1256	1287	31	2,47
Brťov-Jeneč	333	345	12	3,60
Bukovina	334	461	127	38,02
Bukovinka	378	633	255	67,46
Býkovice	190	267	77	40,53
Černá Hora	1953	2127	174	8,91
Dlouhá Lhota	111	142	31	27,93
Doubravice nad Svitavou	1258	1375	117	9,30
Habrůvka	359	423	64	17,83
Holštejn	157	162	5	3,18
Jedovnice	2677	2969	292	10,91
Kotvrdovice	855	916	61	7,13
Krasová	264	477	213	80,68
Křtiny	776	808	32	4,12
Kulířov	203	166	-37	-18,23
Kuničky	263	277	14	5,32
Lažany	364	436	72	19,78
Lípovec	1079	1206	127	11,77
Lipůvka	1192	1454	262	21,98
Lubě	109	105	-4	-3,67
Malá Lhota	133	166	33	24,81
Milonice	178	169	-9	-5,06

Olomučany	933	1073	140	15,01
Ostrov u Macochy	1084	1101	17	1,57
Petrovice	572	652	80	13,99
Rájec-Jestřebí	3757	3725	-32	-0,85
Ráječko	1226	1367	141	11,50
Rudice	880	979	99	11,25
Senetářov	517	597	80	15,47
Sloup	911	976	65	7,14
Spešov	550	657	107	19,45
Svinošice	279	390	111	39,78
Šebrov-Kateřina	717	850	133	18,55
Šošůvka	738	680	-58	-7,86
Újezd u Černé Hory	241	272	31	12,86
Vavřinec	837	884	47	5,62
Vilémovice	279	347	68	24,37
Vysočany	802	763	-39	-4,86
Závist	135	153	18	13,33
Žďár	385	403	18	4,68
Žernovník	204	272	68	33,33

Zdroj: ČSÚ

Největší nárůst ze všech obcí SO ORP Blansko zaznamenaly v letech 2007 až 2022 tyto obce:

- Krasová (relativní změna 80%)
- Bukovinka (67,46%)
- Býkovice (40,53%)
- Svinošice (39,79%)
- Bukovina (38,02%)

Nejvýznamnější pokles obyvatelstva zaznamenaly v letech 2007 až 2022 tyto obce:

- Kulířov (-18,23%)
- Šošůvka (-7,86%)
- Adamov (-5,75%)
- Milonice (-5,06%)
- Vysočany (-4,86%)

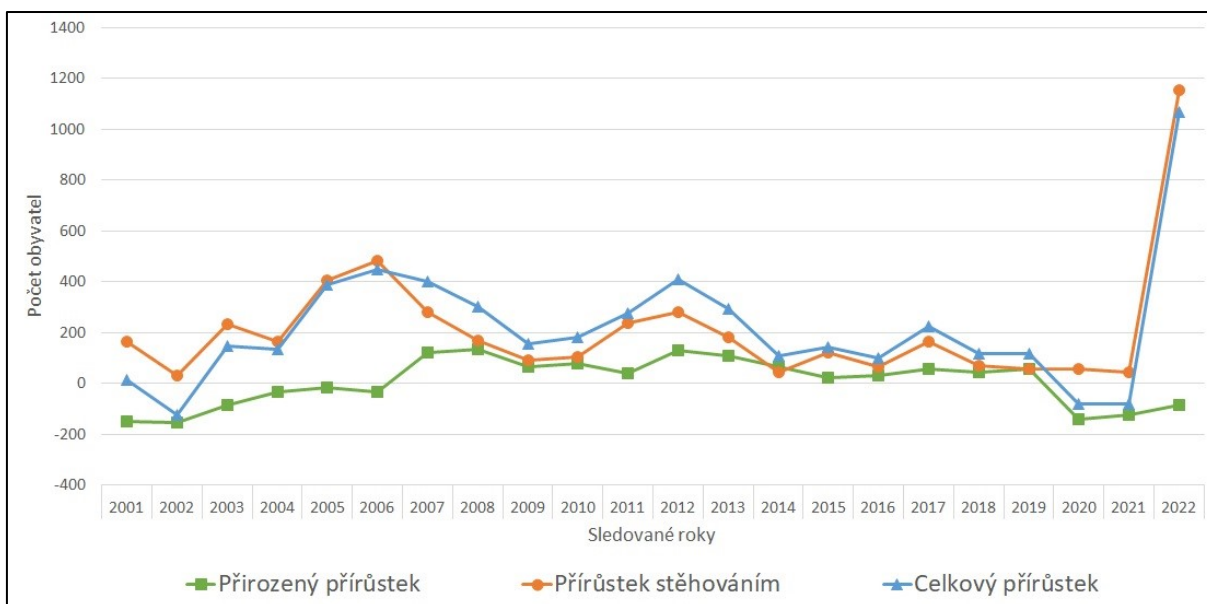
Poměrně obtížně bilancovatelnou položkou v území je počet přítomných obyvatel, který je ovlivněn saldem pohybu za prací a do škol, službami a v několika obcích i jejich rekreační funkcí s výrazným sezónním kolísáním počtu přítomných obyvatel (Jedovnice, Sloup). U malých rekreačních obcí může počet přítomných obyvatel (zejména v rekreační sezóně) převýšit počet trvale bydlících obyvatel.

Změny počtu obyvatel přirozenou měnou a migrací

Pro úspěšné hodnocení vývoje počtu obyvatelstva obcí SO ORP Blansko je nutné rozdělit vývoj počtu obyvatel do dvou složek - do jeho přirozené složky, která je výsledkem procesů porodnosti a úmrtnosti a migrační složky. Právě druhá z nich se používá jako indikátor pro určení atraktivity dané lokality pro bydlení. Tato složka má také výraznější dynamiku a geograficky je mnohem více variabilní. Často, jak již bylo zmíněno výše, má migrační složka výrazně selektivní tendenci co se týče především věkových a vzdělanostních charakteristik migrantů.

Přirozený přírůstek, přírůstek stěhováním a celkový přírůstek je uveden za všechny obce v SO ORP Blansko od roku 2001 do roku 2022 v samostatných tabulkách 10a, 10b a 10c.

Ukazatel demografického vývoje SO ORP Blansko v letech 2001 až 2022:

Z předcházejícího grafu znázorňujícího demografický vývoj vyplývá, že celkový přirozený přírůstek obyvatel v SO ORP Blansko do roku 2019 poměrně stabilně stoupal. Poté následuje mírný úbytek obyvatel narozených v letech 2020 až 2022, a pak k pozvolnému vzestupu.

V letech 2004 až 2005 je patrný výrazný přírůstek obyvatel stěhováním, dále až k roku 2019 je patrný trend pozvolného úbytku počtu přistěhovaných obyvatel. Zajímavostí je prudký vzestup počtu obyvatel, kteří se přistěhovali v roce 2022.

Od roku 2015 do roku 2019 celkový přírůstek vzrostl. Tento trend populační křivky se odvíjel zejména od migračního salda, která má na změny počtu obyvatel v území rozhodující vliv, a v podstatě ji kopíroval.

V samostatné tabulce 10d je zobrazena změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Blansko přirozenou měnou a stěhováním mezi léty 2007 až 2022. Z tabulky je zřejmé, že se celkově v SO ORP Blansko v tomto období navýšil počet obyvatel migrací o 3138. Přirozenou měnou obyvatel se jejich počet zvýšil pouze o 611. Nejvyšší hrubá míra přirozeného přírůstku byla v obcích Bukovina, Krasová a Spešov, což je způsobeno zvyšující se koncentrací mladých rodin, které se do obcí v tomto období stěhovali. Naopak velmi nízký byl přirozený přírůstek obcí Kulířov, Lubě a Černá Hora, tedy v obcích s vysokým podílem starších obyvatel, který vede jak k nižší porodnosti, tak k vyšší úmrtnosti obyvatel. Index migračního salda dosahoval nejpříznivějších hodnot v obcích Bukovinka, Býkovice, Krasová, Žernovík, kde v tomto období probíhala intenzivní výstavba rodinných domů. Naopak nejhorších hodnot dosahoval tento index v obcích Adamov, Milonice, Šošůvka, ale i město Blansko.

1.1.4.2 Věkové složení obyvatelstva

Věková struktura obyvatel odráží do značné míry vývoj v minulosti (posledních cca 20-30 letech) a současně determinuje možnosti budoucího vývoje, především změny počtu obyvatel přirozenou měnou (počet narozených a zemřelých). Údaje o věkové struktuře obyvatel jsou podobně jako jiné demografické údaje poměrně dobře dostupné až na úroveň jednotlivých obcí.

Proces demografického stárnutí lze charakterizovat pomocí indexu stáří, indexů závislosti a indexu ekonomického zatížení, nejčastěji je však používán index stáří, který vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.

Podíl věkových skupin obyvatel 0-14 let a 65+ let v letech 2007 až 2022 a index stáří v obcích SO OP Blansko.

Obec	Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel				Index stáří (65+ / 0-14)		Změna indexu stáří 2007/2022
	0 - 14 let		65 a více let		2007	2022	
	2007	2022	2007	2022			
Adamov	14,1	16,6	15,4	21,9	109,59	132,27	22,68
Blansko	12,9	15,7	15,8	23,5	122,73	149,70	26,97
Bořitov	13,7	16,6	14,1	21,4	102,91	129,58	26,67
Brřov-Jeneč	13,2	17,7	18,0	23,2	136,36	131,15	-5,22
Bukovina	14,7	24,3	12,6	15,8	85,71	65,18	-20,54
Bukovinka	15,1	25,1	18,3	14,8	121,05	59,12	-61,93
Býkovice	14,2	21,7	17,4	17,2	122,22	79,31	-42,91
Černá Hora	12,8	19,5	19,4	19,6	151,60	100,48	-51,12
Dlouhá Lhota	9,0	22,5	18,9	15,5	210,00	68,75	-141,25
Doubravice nad Svítavou	13,3	18,8	14,9	20,2	111,98	107,75	-4,22
Habrůvka	11,1	23,4	17,0	18,2	152,50	77,78	-74,72
Holštejn	12,1	13,6	26,8	17,9	221,05	131,82	-89,23
Jedovnice	14,6	17,6	14,1	20,8	96,43	118,36	21,93
Kotvrdovice	14,2	18,6	14,3	21,9	100,83	118,24	17,41
Krasová	13,3	27,0	19,7	13,2	148,57	48,84	-99,73
Křtiny	15,2	15,6	16,1	26,5	105,93	169,84	63,91
Kulířov	4,9	8,4	30,5	22,9	620,00	271,43	-348,57
Kuničky	13,3	19,9	16,7	19,9	125,71	100,00	-25,71
Lažany	10,2	18,6	21,2	16,5	208,11	88,89	-119,22
Lipovec	14,8	17,0	12,7	20,3	85,63	119,51	33,89
Lipůvka	14,3	19,3	13,1	20,3	91,23	104,98	13,75
Lubě	19,3	10,5	22,0	18,1	114,29	172,73	58,44
Malá Lhota	14,3	18,1	23,3	17,5	163,16	96,67	-66,49
Milonice	10,1	17,8	14,0	28,4	138,89	160,00	21,11
Olomučany	13,0	19,6	16,8	20,4	129,75	104,29	-25,47
Ostrov u Macochy	14,0	15,5	18,6	22,5	132,89	145,03	12,13
Petrovice	16,1	18,3	15,2	16,9	94,57	92,44	-2,13
Rájec-Jestřebí	14,2	16,1	13,8	21,7	97,56	134,28	36,72
Ráječko	13,2	17,9	11,2	21,2	84,57	118,37	33,80
Rudice	15,5	18,0	16,6	21,1	107,35	117,61	10,26
Senetářov	13,3	21,1	17,6	14,6	131,88	69,05	-62,84
Sloup	14,4	16,1	13,0	22,2	90,08	138,22	48,14
Spešov	11,6	18,4	14,5	19,6	125,00	106,61	-18,39
Svinošice	21,1	17,9	15,8	16,4	74,58	91,43	16,85
Šebrov-Kateřina	18,3	15,5	15,6	19,2	85,50	123,48	37,99
Šošůvka	14,1	16,8	14,1	21,0	100,00	125,44	25,44
Újezd u Černé Hory	12,0	16,9	10,4	24,3	86,21	143,48	57,27
Vavřinec	14,5	16,6	16,0	22,5	110,74	135,37	24,63
Vilémovice	11,5	19,9	23,7	21,0	206,25	105,80	-100,45
Vysočany	15,6	15,3	16,2	23,3	104,00	152,14	48,14
Závist	17,8	16,3	16,3	18,3	91,67	112,00	20,33
Žďár	16,4	15,1	14,0	22,6	85,71	149,18	63,47
Žernovník	12,3	21,0	14,7	15,4	120,00	73,68	-46,32

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021 a 2011

Z následující tabulky je patrné, že podíl obyvatel ve věku 65+ převažuje nad podílem obyvatel ve věku 0-14 ve všech obcích SO ORP. Především u menších obcí je třeba vzít v úvahu, že podíl věkových skupin může být významně ovlivněn lokalizací zařízení, např. domovů s pečovatelskou službou, domovů důchodců apod., sloužící i širšímu regionu (např. Černá Hora).

Obecně tak platí, že vyššího indexu stáří dosahují obce v periferní poloze, odkud obyvatelstvo v produktivním věku migruje za prací do měst. Tento fakt má podvojný efekt – kromě toho, že stárnutí obyvatelstva je zvyšováno absencí této skupiny, potenciálně je i nadále zvýšen věkový průměr obyvatelstva tím, že v tomto území chybí obyvatelstvo, které by mohlo v místě

založit rodinu. Zvýšení indexu stáří v dané obci může v budoucnu způsobit i přeměna rekreačního bydlení na bydlení trvalé, aktéry této přeměny jsou především lidé v postproduktivním věku.

Z tabulky je zřejmé, že index stáří při porovnání hodnot z roku 2007 a 2022 v jednotlivých obcích liší. Nejvyšších hodnot indexu stáří z roku 2007 dosahují obce Dlouhá Lhota (210), Lažany (208,1), Holštejn (221,5), a Vilémovice (206). Extrémem je obec Kulířov s indexem stáří 620. Jedná se o obec na okraji SO ORP Blansko, na hranicích krajů. Naopak v roce 2022 obce Dlouhá Lhota, Lažany a Vilémovice mají tento index výrazně nižší. Nejpříznivější (nejnižší) hodnoty dosahují v roce 2007 obce Bukovina (85,71), Lipovec (85,63) a Ráječko (84,57). V roce 2022 pak obec Krasová (48,84). K nejvyššímu a zároveň jedinému snížení indexu stáří mezi lety 2007 až 2022, a tedy i k nejvyššímu omlazení obyvatelstva obce, došlo v obcích Kulířov (-348,57) a Dlouhá Lhota (-141,25), kde to způsobil hlavně výrazně narůstající podíl obyvatel mladších 15 let a jen mírně se zvyšující podíl obyvatel v poproduktivním věku. Naopak nejvíce stoupl v obcích Křtiny (63,91) a Újezd u Černé Hory (57,27), kde byl na vině velký nárůst podílu obyvatel ve věku nad 65 let na celkové populaci. Obecně je tedy patrné výrazné zhoršování věkové struktury obyvatel, tj. zejména pokles podílu předproduktivní věkové skupiny 0-14 let a akcelerující nárůst poproduktivní věkové skupiny. Tento jev má negativní vliv nejen na celkovou ekonomickou výkonnost regionů či státu (pakliže nedostatek ekonomicky aktivních není kompenzován migrací obyvatelstva v produktivním věku), ale klade také zvyšující se požadavky na kvantitu a kvalitu sociálních služeb pro seniory, což s sebou nese i rostoucí zátěž veřejných rozpočtů.

Dle podkladů zveřejněných na webových stránkách Ústavu územního rozvoje (<https://www.ur.cz/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady/> Téma“ Sociodemografické podmínky a bydlení“) je z obrázku 4.6 zřejmé, že v SO ORP Blansko ve srovnání s jinými ORP se pohybuje index stáří ve středních hodnotách mezi 120 až 135%, SO ORP Blansko tedy nepatří mezi správní obvody s vysokým indexem stáří.

Stárnutí populace je globálním fenomén (brzy nejen vyspělých zemí). Velmi rychle roste podíl osob ve vyšším věku, prodlužuje se délka života, porodnost je velmi nízká a nedosahuje úrovně potřebné pro prostou reprodukci. Věkové složení obyvatelstva je závislé na tom, jaká je porodnost, úmrtnost a migrace. Zásadně ovlivní věkovou strukturu především to, jak silné či slabé jsou ročníky narozených. Stárnutí populace sebou přináší velké nároky na všechna odvětví související s lidmi, především na zdravotnictví, školství, zaměstnanost, sociální služby aj.

1.1.4.3 Vzdělanostní struktura obyvatel

Vzdělanostní úroveň je důležitým ukazatelem při hodnocení vertikální diferenciaci struktury obyvatelstva, zejména jeho sociálního statusu. Úroveň vzdělanosti je z hlediska dostupnosti statistických dat nejvhodnějším indikátorem vyspělosti územních jednotek, kvalitě pracovní síly, jejich kulturní úrovně a rovněž podává informace obecně o charakteru lidského kapitálu důležitého pro vyvážený sociální a ekonomický rozvoj území.

Z výsledků sčítání lidu je zřejmé, že vzdělanostní úroveň obyvatelstva se ve sledovaném období v letech 2007 a 2021 výrazně zlepšila. S rostoucí vzdělaností významně klesá nezaměstnanost a je posilován občanský a individualistický charakter sociálních vazeb místních komunit.

SO ORP Blansko je území s celkově nižší mírou vzdělanosti než je krajský průměr, celorepublikově je srovnatelný. Nejvyšší podíl nejvyššího dosaženého vzdělání obyvatel tvořila v roce 2021 skupina lidí s úplným středním vzděláním s maturitou (33,94%), která dosahuje vyšších hodnot než je průměr pro kraj a Českou republiku. V podílu vysokoškolsky vzdělaných SO OP Blansko mírně zaostává, ovšem mezi roky 2011 a 2021 došlo k výraznému zlepšení vzdělanostní struktury obcí. Nejvíce se vzdělanostní poměry (hodnoceno podílem

vysokoškoláků na celkové populaci nad 15 let) zlepšily v obcích Adamov, Dlouhá Lhota, Vilémovice. Naopak vzdělanostní poměry se nezhoršily v žádné ze sledovaných obcí.

Vzdělanostní struktura obcí SO ORP Blansko v roce 2021 v %

Obec	Bez vzdělání, neukončené, základní	Vyučení a střední bez maturity	Úplné střední s maturitou a vyšší odborné a nástavbové	Vysokoškolské (2021)	Vysokoškolské (2011)	Index změny (VŠ 2021/ VŠ 2011)
Adamov	12,79	34,59	32,38	15,1	3,9	3,87
Blansko	11,04	29,30	35,61	20,2	14,6	1,38
Bořitov	8,83	37,44	34,04	16,1	10,9	1,48
Brřov-Jeneč	12,59	42,09	29,14	11,9	8,1	1,47
Bukovina	12,22	40,28	27,78	18,1	4,7	3,84
Bukovinka	10,78	28,45	31,90	25,6	14,9	1,72
Býkovice	11,22	33,67	33,67	17,3	9,3	1,87
Černá Hora	12,28	30,45	33,56	20,1	14,1	1,42
Dlouhá Lhota	15,89	42,06	31,78	8,4	1	8,41
Doubravice nad Svitavou	10,51	37,49	32,28	15,3	10,1	1,52
Habrůvka	12,54	35,28	30,90	16,6	13,1	1,27
Holštejn	19,35	37,10	30,65	12,1	12,7	0,95
Jedovnice	10,41	33,81	34,16	18,4	13,2	1,39
Kotvrdovice	10,79	36,34	34,43	15,7	9,8	1,60
Krasová	8,63	25,30	36,31	23,5	7,8	3,01
Křtiny	12,43	29,51	34,84	19,8	17,6	1,13
Kulířov	17,57	39,86	27,03	12,8	8,2	1,57
Kuničky	12,89	41,78	32,00	8,4	2,1	4,02
Lažany	9,44	34,22	34,51	18,3	12,4	1,47
Lipovec	13,76	39,15	30,79	11,6	8	1,46
Lipůvka	8,85	27,07	36,76	24,4	15,9	1,53
Lubě	16,47	24,71	38,82	17,6	9,8	1,80
Malá Lhota	11,19	41,79	33,58	9,7	4,4	2,20
Milonice	9,03	49,31	27,08	6,9	4,2	1,65
Olomučany	10,82	34,72	31,75	19,0	11,3	1,68
Ostrov u Macochy	11,26	38,63	32,34	15,2	8,7	1,75
Petrovice	14,01	35,02	33,27	12,8	4	3,21
Rájec-Jestřebí	12,27	35,46	32,22	15,7	11,5	1,37
Ráječko	10,08	37,60	31,70	15,9	10,1	1,57
Rudice	13,80	32,15	38,35	13,8	10,4	1,33
Senetářov	16,67	35,33	34,67	11,6	7	1,65
Sloup	14,56	32,18	33,33	16,0	11,5	1,39
Spešov	11,76	33,73	37,84	13,1	10,3	1,28
Svinošice	13,57	20,65	39,23	22,7	20,7	1,10
Šebrov-Kateřina	13,59	35,30	27,47	20,2	14,3	1,42
Šošůvka	15,63	40,81	28,86	12,7	9	1,41
Újezd u Černé Hory	12,05	36,16	32,59	16,1	12,2	1,32
Vavřinec	15,48	35,65	35,65	9,4	6,3	1,49
Vilémovice	8,95	38,52	25,68	20,6	7,2	2,86
Vysočany	14,22	41,55	30,81	9,0	7,1	1,27
Závist	12,40	47,11	23,97	9,9	5,8	1,71
Žďár	10,25	43,17	31,06	9,6	7,1	1,36
Žemovnik	10,34	23,65	44,33	20,7	13,5	1,53
SO ORP Blansko	11,69	32,84	33,94	17,7	12,3	1,44
Jihomoravský kraj	12,56	30,07	31,88	20,7	14,7	1,41
ČR	13,18	30,99	32,47	17,6	12,5	1,41

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021 a 2011

1.1.4.4 Výstavba domů a bytů

Ukazatele bydlení jsou jedny z nejdůležitějších pro hodnocení socioekonomických poměrů

území, protože dokáží reflektovat ekonomický růst a konkurenceschopnost domácností, kvalitu domovního a bytového fondu a celkovou atraktivitu sledovaného regionu. Důkladná analýza stavu domovního a bytového fondu se tak v kombinaci s demografickou analýzou stává velmi důležitým předpokladem pro vypracování správného a efektivního plánu rozvoje každého regionu.

Intenzita bytové výstavby souvisí s celkovou ekonomickou situací, v posledních letech ji pozitivně ovlivnil růst české ekonomiky. Na regionální úrovni odráží regionální rozdíly v životní úrovni a také migrační preference. Budoucí vývoj bytové výstavby může podstatně ovlivnit aktuální politická situace v Evropě i dopady pandemie Covid-19.

Podkladem pro získané údaje byly údaje ze sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 (dále SLDB) a 2011.

1.1.4.4.1 Základní údaje o domech a bytech

Dostupná evidence počtu trvale obydlených a neobydlených domů a bytů a jejich podrobnější dělení až do úrovně obcí je k dispozici pouze z jednotlivých SLDB. Základním sledovaným ukazatelem v SLDB do úrovně obcí, který vychází z konceptu přihlášení k trvalému bydlišti alespoň jednou osobou, jsou trvale obydlené domy (TOD) a trvale obydlené byty (TOB). Růst počtu trvale obydlených bytů odráží rozvoj trvalého bydlení v obcích a je jednoznačným projevem jejich prosperity. Na druhé straně je nutno zohlednit i skutečnost, že průměrná zalidněnost bytů dlouhodobě klesá prakticky ve všech obcích ČR. Příčinou je pokles průměrné velikosti domácností, zejména vlivem růstu podílu jednočlenných domácností. I v případě mírného růstu počtu trvale obydlených bytů tak může počet obyvatel obce klesat.

Ve SO ORP Blansko je možné sledovat mezi lety 2011 a 2021 celkový nárůst trvale obydlených domů o 8,53 %. V relativních hodnotách nejvíce rostly obce Krasová (38,73%) a Bukovina (24,62%). Nejvyšší záporné hodnoty vykazují obce Holštejn (-3,92%) a Kulířov (-5,48%).

Ve SO ORP Blansko je možné sledovat mezi lety 2011 a 2021 celkový nárůst trvale obydlených bytů o 5,5 %. V relativních hodnotách nejvíce rostly obce Krasová (62,77%) a Lipůvka (25,93%). Nejvyšší záporné hodnoty vykazují obce Lubě (-20%) a Brťov-Jeneč (-9,23%).

Údaje za jednotlivé obce jsou značně nevyrovnané. Největší sídlo Blansko vykazuje malý nárůst bytů (3.94%).

Srovnání počtu trvale obydlených domů a bytů v obcích SO ORP Blansko

Obec	Trvale obydlené domy			Trvale obydlené byty		
	2011	2021	Index %	2011	2021	Index %
Adamov	300	310	3,23	2001	2042	2,05
Blansko	2752	2960	7,03	8267	8593	3,94
Bořitov	340	351	3,13	450	436	-3,11
Brťov-Jeneč	90	90	0,00	130	118	-9,23
Bukovina	98	130	24,62	128	159	24,22
Bukovinka	156	194	19,59	179	214	19,55
Býkovice	63	77	18,18	76	92	21,05
Černá Hora	491	562	12,63	662	745	12,54
Dlouhá Lhota	37	44	15,91	46	49	6,52
Doubravice n. Svitavou	378	406	6,90	461	476	3,25

Habrůvka	119	135	11,85	141	159	12,77
Holštejn	53	51	-3,92	55	52	-5,45
Jedovnice	599	651	7,99	1016	1031	1,48
Kotvrdovice	247	276	10,51	297	318	7,07
Krasová	87	142	38,73	94	153	62,77
Křtiny	219	233	6,01	289	291	0,69
Kulířov	77	73	-5,48	80	75	-6,25
Kuničky	83	86	3,49	90	93	3,33
Lažany	119	137	13,14	137	167	21,90
Lipovec	274	308	11,04	363	407	12,12
Lipůvka	330	411	19,71	428	539	25,93
Lubě	33	30	-10,00	40	32	-20,00
Malá Lhota	47	53	11,32	52	63	21,15
Milonice	49	51	3,92	65	60	-7,69
Olomučany	276	286	3,50	323	337	4,33
Ostrov u Macochy	328	344	4,65	383	402	4,96
Petrovice	145	153	5,23	231	239	3,46
Rájec-Jestřebí	894	975	8,31	1294	1365	5,49
Ráječko	339	371	8,63	422	479	13,51
Rudice	268	278	3,60	325	330	1,54
Senetářov	138	168	17,86	174	193	10,92
Sloup	207	211	1,90	342	343	0,29
Spešov	175	193	9,33	213	222	4,23
Svinošice	117	134	12,69	124	148	19,35
Šebrov-Kateřina	227	245	7,35	253	270	6,72
Šošůvka	189	199	5,03	232	239	3,02
Újezd u Černé Hory	72	79	8,86	89	91	2,25
Vavřinec	241	257	6,23	287	306	6,62
Vilémovice	105	114	7,89	110	123	11,82
Vysočany	216	221	2,26	241	250	3,73
Závist	39	39	0,00	45	50	11,11
Žďár	110	124	11,29	120	136	13,33
Žernovník	64	82	21,95	80	93	16,25
SO ORP Blansko	11191	12234	8,53	20835	21980	5,50

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021 a 2011

1.1.4.4.2 Domovní fond

Dle SLDB z roku 2021 se v SO ORP Blansko nacházelo celkem 14016 domů, z toho trvale obydlených bylo 12234 a neobydlených 1782. Podíl neobydlených domů na celkovém počtu domů byl 12,7%. V regionu výrazně převažuje individuální typ výstavby, což je zřejmé z počtu bytových domů.

Domovní fond na území obcí SO ORP Blansko v roce 2021

Obec	Domy celkem	Trvale obydlené domy			Neobydlené domy	
		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Celkem	Podíl (%)
Adamov	328	310	153	143	18	5,5
Blansko	3259	2960	2421	491	299	9,2
Bořitov	382	351	342	6	31	8,1
Brťov-Jeneč	110	90	85	5	20	18,2
Bukovina	156	130	123	5	26	16,7
Bukovinka	233	194	193	1	39	16,7
Býkovice	103	77	74	1	26	25,2
Černá Hora	612	562	534	20	50	8,2
Dlouhá Lhota	58	44	43	0	14	24,1
Doubravice nad Svitavou	441	406	398	3	35	7,9
Habrůvka	170	135	133	0	35	20,6
Holštejn	76	51	51	0	25	32,9
Jedovnice	720	651	616	24	69	9,6
Kotvrdovice	311	276	271	4	35	11,3
Krasová	160	142	141	0	18	11,3
Křtiny	252	233	223	6	19	7,5
Kulířov	104	73	73	0	31	29,8
Kuničky	110	86	83	0	24	21,8
Lažany	148	137	135	2	11	7,4
Lipovec	375	308	286	13	67	17,9
Lipůvka	453	411	395	14	42	9,3
Lubě	45	30	30	0	15	33,3
Malá Lhota	72	53	52	1	19	26,4
Milonice	60	51	49	1	9	15,0
Olomučany	354	286	282	2	68	19,2
Ostrov u Macochy	444	344	335	6	100	22,5
Petrovice	192	153	136	13	39	20,3
Rájec-Jestřebí	1098	975	915	50	123	11,2
Ráječko	386	371	363	3	15	3,9
Rudice	337	278	274	2	59	17,5
Senetářov	193	168	167	1	25	13,0
Sloup	248	211	194	13	37	14,9
Spešov	203	193	193	0	10	4,9
Svinošice	156	134	132	0	22	14,1
Šebrov-Kateřina	290	245	242	0	45	15,5
Šošůvka	229	199	189	6	30	13,1
Újezd u Černé Hory	101	79	77	2	22	21,8

Vavřinec	313	257	250	2	56	17,9
Vilémovice	148	114	112	1	34	23,0
Vysočany	285	221	221	0	64	22,5
Závist	47	39	39	0	8	17,0
Žďár	155	124	123	0	31	20,0
Žernovník	99	82	81	0	17	17,2
SO ORP Blansko	14016	12234	11229	841	1782	12,7

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2021

1.1.4.4.3 Bytový fond

Celkový počet trvale obydlených bytů v roce 2011 v SO ORP Blansko činil 20835 a v roce 2021 činil 21980, což odpovídá nárůstu o 5,2 %. Relativně vyšší nárůst lze pozorovat opět v obcích Bukovina a Krasová, ve kterých ve sledovaném období probíhala výstavba rodinných domů. Naopak v obcích Brřov-Jeneč, Lubě a Holštejn počet trvale obydlených bytů ve sledovaném období klesal.

Srovnání trvale obydlených bytů v letech 2011 a 2021

Obec	Počet trvale obydlených bytů		
	2011	2021	Index v %
Adamov	2001	2042	2,01
Blansko	8267	8593	3,79
Bořitov	450	436	-3,21
Brřov-Jeneč	130	118	-10,17
Bukovina	128	159	19,50
Bukovinka	179	214	16,36
Býkovice	76	92	17,39
Černá Hora	662	745	11,14
Dlouhá Lhota	46	49	6,12
Doubravice nad Svitavou	461	476	3,15
Habrůvka	141	159	11,32
Holštejn	55	52	-5,77
Jedovnice	1016	1031	1,45
Kotvrdovice	297	318	6,60
Krasová	94	153	38,56
Křtiny	289	291	0,69
Kulířov	80	75	-6,67
Kuničky	90	93	3,23
Lažany	137	167	17,96
Lipovec	363	407	10,81
Lipůvka	428	539	20,59

Lubě	40	32	-25,00
Malá Lhota	52	63	17,46
Milonice	65	60	-8,33
Olomučany	323	337	4,15
Ostrov u Macochy	383	402	4,73
Petrovice	231	239	3,35
Rájec-Jestřebí	1294	1365	5,20
Ráječko	422	479	11,90
Rudice	325	330	1,52
Senetářov	174	193	9,84
Sloup	342	343	0,29
Spešov	213	222	4,05
Svinošice	124	148	16,22
Šebrov-Kateřina	253	270	6,30
Šošůvka	232	239	2,93
Újezd u Černé Hory	89	91	2,20
Vavřinec	287	306	6,21
Vilémovice	110	123	10,57
Vysočany	241	250	3,60
Závist	45	50	10,00
Žďár	120	136	11,76
Žernovník	80	93	13,98
SO ORP Blansko	20835	21980	5,21

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011 a 2021

Rychlost a objem bytové výstavby jsou důležitými hospodářskými ukazateli ekonomické prosperity sledovaného regionu. V období s ekonomicky příznivou situací se zvyšuje poptávka po novém bydlení, čímž logicky roste i samotná výstavba. Níže uvedená data v tabulce prezentují vývoj dokončených bytů v obcích mezi lety 2012 až 2022 i úrovni SO ORP Blansko.

Hrubé přírůstky počtu bytů jsou tvořeny zejména novou bytovou výstavbou (viz následující tabulka). Při interpretaci je třeba brát na vědomí, že přírůstky jsou stále častěji tvořeny i tzv. neevidovanými přírůstky bytů (10–20 % z celkového objemu nových bytů ročně). Tento pojem se poprvé objevil po SLDB 2001, kdy přírůstek počtu bytů byl výrazně vyšší než nová bytová výstavba. Zdrojem neevidovaných přírůstků bytů je vznik nových bytů především v rodinných domech a jiných objektech (využívaných k rekreaci, podnikání). Tyto byty vznikají často bez evidence stavebních úřadů, v objektech, které již mají číslo popisné nebo evidenční (např. úpravami podkrovních prostor v rodinném domě) a jsou připojeny na síť.

Vývojový trend je ve sledovaných letech značně nevyrovnaný. Počet dokončených bytů v SO ORP Blansko ve sledovaném období střídavě klesá a narůstá a vyznačuje se viditelným vrcholem v roce 2021, ve kterém zejména v Blansku bylo dokončeno poměrně velké množství bytů. V daném období lze sledovat i vysoký počet dokončených bytů např. v obcích Černá Hora, Jedovnice a Ráječko, což souvisí např. s výstavbou bytových domů a rodinných domů v rozvojových lokalitách bydlení.

Dokončené byty v období 2012 až 2022

Obec	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Adamov	1	5	0	0	1	4	0	22	0	108	6
Blansko	39	48	58	31	30	37	23	40	83	105	44
Bořitov	2	3	3	2	0	1	2	3	5	9	5
Brřov-Jeneč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Bukovina	2	2	4	8	3	3	6	5	5	4	0
Bukovinka	6	0	5	5	6	4	4	6	4	8	4
Býkovice	2	2	2	4	1	0	3	0	0	3	8
Černá Hora	5	13	19	6	13	6	3	1	1	3	6
Dlouhá Lhota	3	1	0	1	1	0	1	0	2	1	0
Doubravice n.Svit.	0	4	6	1	3	7	5	2	2	6	2
Habrůvka	0	2	3	2	2	0	1	3	3	2	3
Holštejn	1	0	0	0	1	0	0	3	0	5	1
Jedovnice	2	6	6	0	5	5	9	32	3	6	11
Kotvrdovice	5	3	3	1	3	5	2	1	9	3	3
Krasová	3	8	5	7	2	15	2	6	5	4	2
Křtiny	22	4	3	1	4	2	4	0	2	1	1
Kulíšov	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Kuničky	2	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0
Lažany	4	3	2	1	1	2	0	1	6	2	1
Lipovec	7	4	5	6	10	5	6	5	1	2	3
Lipůvka	22	7	12	5	9	14	7	15	26	16	16
Lubě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Malá Lhota	0	0	1	0	0	0	2	3	1	2	4
Milonice	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Olomučany	3	3	2	2	2	2	1	3	1	0	6
Ostrov u Macochy	2	0	3	3	2	2	2	4	1	2	3
Petrovice	2	1	3	0	2	0	7	3	0	0	3
Rájec-Jestřebí	12	15	2	5	9	17	19	14	9	7	9
Ráječko	0	5	3	3	1	1	26	0	0	2	1
Rudice	3	4	2	2	1	2	3	1	14	0	1
Senetářov	2	1	7	3	5	6	1	1	2	1	1
Sloup	10	0	0	1	2	0	6	2	3	2	4
Spešov	1	1	0	0	1	0	2	3	3	1	0
Svinošice	0	3	1	3	0	0	3	5	4	1	5
Šebrov-Kateřina	2	4	2	0	4	2	4	1	3	2	0

Šošůvka	0	0	2	3	0	1	1	6	2	2	4
Újezd u Černé Hory	1	2	0	2	1	1	1	0	0	1	4
Vavřinec	1	4	2	10	1	4	3	0	1	4	2
Vilémovice	8	2	2	3	2	1	0	1	0	2	0
Vysočany	3	2	2	0	3	2	1	1	1	6	1
Závist	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1
Žďár	0	0	0	0	1	2	3	0	0	2	0
Žernovník	0	3	2	3	4	0	3	3	3	2	0
SO ORP Blansko	179	165	174	125	137	154	166	197	207	332	165

Zdroj: ČSÚ

1.1.5 Příroda a krajina

Území ORP Blansko je z hlediska přírodních podmínek charakterizováno několika typy krajiny. Pro východní část je charakteristická plochá až mírně zvlněná lesozemědělská krajina, střední část s údolím Svitavy severním směrem včetně obcí Vysočany a Lipovec je charakteristická výrazně zvlněná zemědělská krajina, výrazně zvlněná až členitá lesozemědělská krajina je typická pro severní část Moravského krasu a jižní část ORP Blansko, včetně obcí Žernovník a Újezd u Černé Hory, výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní krajina pro Blansko a Šebrov, výrazně zvlněná a ž členitá lesní krajina charakterizuje severovýchodní část ORP a tzv. Hořícký hřbet a údolní lesní krajina je typická pro Pustý, Suchý žleb a Lažánecký žleb.

Povrch území ORP Blansko je členitý, charakterizují jej především vrchoviny. Do západní části ORP zasahuje Hornosvratecká vrchovina, která je součástí Českomoravské vrchoviny. Od ORP Boskovice se cca ve střední části táhne Boskovická brázda, východní část patří k Dražanské vrchovině. Oba tyto útvary jsou součástí Brněnské vrchoviny. Z hlediska regionálního členění reliéfu se směrem od Brna do okolí Sloupu a Holštejna táhne 3 až 5 kilometrů široký pruh silně zvrásněných devonských vápenců - Moravský kras. Tato chráněná krajinná oblast patří mezi nejvýznamnější krasové oblasti ve střední Evropě. Na ploše necelých 100 km² se zde vyvinuly povrchové i podzemní krasové jevy, díky nimž se stal Moravský kras nejnavštěvovanější turistickou lokalitou celého okresu. Doposud je známo více než 1 000 krápníkových jeskyní, z nichž některé jsou zpřístupněny veřejnosti.

Přírodou a krajinou se rovněž zabývala ÚSK ORP Blansko.

Zájmové území je situováno v oblasti Hercynského geomorfologického systému, který svým rozsahem zahrnuje podstatnou část Čech, včetně Českomoravské vrchoviny a západních partií Moravy. V Hercynské části území je zastoupena geomorfologická provincie Česká vysočina a sice její východní části reprezentované geomorfologickou subprovincií (soustavou) Česko-moravskou. Českomoravská soustava je zastoupena Oblastí Českomoravské vrchoviny a Brněnské vrchoviny.

Krkonoško jesenická soustava zasahuje do zájmového území Jesenickou oblastí reprezentovanou celkem Zábřežské pahorkatiny jejíž detailní zastoupenou partií je podcelek Bouzovská vrchovina. Nejnižše položená místa zájmového území se nachází v údolí Svitavy při jeho jižní hranici v místě kde řeka Svitava opouští řešené území (250 m n.m.). Nejvyšším bodem území je vrchol návrší Bučí (653 m n.m.) při severovýchodní hranici zájmového území.

V zájmovém území je zastoupeno celkem 29 typů biochor, z nichž k plošně nejvýznamnějším náleží biochory 4BM, 3 SP a 4 VP. Dle biochorického členění převažují v řešeném území biochory 4. vegetačního stupně.

Zájmové území je charakteristické dominantním zastoupením oblastí 4. bukodubového vegetačního stupně. a 3. dubobukového vegetačního stupně. Zcela okrajově jsou zastoupeny stupeň 2. bukodubový a 5. jedlobukový (jednotky vegetační stupňovitosti uváděny dle tzv. Zlatníkovy stupnice).

Zastoupení vegetačních stupňů (dle Zlatníka) na území ORP Blansko:

Vegetační stupeň	Označení vegetačního stupně	Plocha (ha)
2	Bukodubový vegetační stupeň	3,7
3	Dubobukový vegetační stupeň	14666,7
4	Bukový vegetační stupeň	20385,2
5	Jedlobukový vegetační stupeň	84,8

ÚSK ORP Blansko se dále zabývala krajinnými okrsky.

Krajinný okrsek je základní skladebnou relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití. Z pohledu účelu by měl sdružovat segmenty území (krajinné prvky, lokality), které je vhodné rozvíjet, případně regulovat obdobným způsobem.

Diferenciace krajinných okrsků byla provedena formou multikriteriální analýzy krajiny, ve které hlavní roli hrál faktor reliéfu doplněný zohledněním v území typické struktury krajinného pokryvu. Celkem bylo vymezeno 30 krajinných jednotek: 7 typů lesních krajiny, 14 typů sníženin a údolí a 9 typů krajin hřbetů, vrchovin, plošin a planin. Více je popsáno v ÚSK ORP Blansko v textové části „Doplňující průzkumy a rozborů“ na odkaze:

<https://www.blansko.cz/mestsky-urad/odbor-stavebni-urad/uzemni-studie-krajiny-orp-blansko#obsah>

1.1.5.1 Územní systém ekologické stability

V SO ORP Blansko jsou údaje o územním systému ekologické stability (ÚSES) zobrazeny ve výkresu č. I.2.4 „Výkres limitů využití území - příroda, životní prostředí“. Jsou zde zobrazeny z platných územních plánů, které se podařilo získat v elektronické podobě a ze ZÚR JMK.

V SO ORP Blansko jsou evidovány nadregionální, regionální a místní prvky ÚSES.

Ve výkresu jsou údaje o ÚSES ze ZURJMK převzaty pouze u těch obcí, u kterých k prosinci 2024 nedošlo k uvedení souladu platných územních plánů s nadřazenou územně plánovací dokumentací. **V grafické části však dochází k souběhu nadmístního ÚSES vymezeného v obou platných územně plánovacích dokumentacích. Po zpracování ZÚR JMK do územních plánů (poté co dojde k upřesnění biokoridorů a biocenter nadmístního významu) budou v dalších aktualizacích ÚAP zakresleny pouze prvky ÚSES z platných ÚP.**

Pořizovatel dále obdržel údaje o ÚSES z Územní studie krajiny ORP Blansko (z roku 2019), které však ve výkresu I.2.4. z důvodu přehlednosti nezobrazil. Jedná se o územně plánovací podklad, který bude využit při zpracování změn územních plánů, případně nových územních plánů.

Ochrana krajinného rázu

Ochrana krajinného rázu vychází z celoevropsky přijatého standardu, že existuje celoplošný zájem na zachování krajinného rázu jako součásti kulturního dědictví minulosti a příznivého

životního prostředí budoucích generací, zejména z hlediska zachování bohatosti a pestrosti krajinných typů, jejich estetických a přírodních hodnot.

Hodnocení krajinného rázu lze rozdělit na preventivní hodnocení, tj. vyhodnocení větších územních celků krajů, ORP i jednotlivých obcí a stanovení jeho hlavních znaků, hodnot a podmínek ochrany krajinného rázu. Tyto podklady jsou využívány především orgány ochrany přírody a územního plánování při stanovení podmínek ochrany krajinného rázu v rámci územně plánovacího procesu a na hodnocení záměrů, tj. posouzení vlivu konkrétního záměru (navrhovaných staveb, zařízení, činností) na krajinný ráz zejména s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině a ve vazbě na podmínky ochrany stanovené v územním či regulačním plánu, a na charakter záměru i území.

V SO ORP Blansko je k ochraně krajinného rázu evidován jev 30, který v severozápadní části správního území vymezuje přírodní park „Lysicko“. Dále se ochrannou krajinného rázu zabývala ÚSK ORP Blansko – kapitola 2.2.

1.1.5.2 Zvláště chráněná území

V SO ORP Blansko se nachází velkoplošná (CHKO Moravský kras) i maloplošná zvláště chráněná území, která jsou zobrazena ve výkrese I.2.4 (jevy 25a a 27a).

1.1.5.3 Ochrana přírody a krajiny vyplývající z mezinárodních smluv a závazků

V SO ORP Blansko se nenachází žádná biosférická rezervace UNESCO.

1.1.5.4 Soustava NATURA 2000 a její ochrana

V SO ORP Blansko se nachází dvě soustavy systému NATURA 2000 – EVL Moravský kras a EVL Údolí Svitavy (jev 34). Ptačí oblast se zde nenachází.

1.1.5.5 Mokřady mezinárodního významu dle Ramsarské úmluvy

V SO ORP Blansko se nachází mokřad mezinárodního významu „Podzemní Punkva“ (jev 36a).

1.1.5.6 Přírodní parky

V SO ORP Blansko se nachází přírodní park Lysicko (jev 30).

1.1.5.7 Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

SO ORP Blansko se nachází migračně významné území (jádrová území) která zahrnují oblasti stálého výskytu velkých savců i prostory potřebné k migraci a chrání propustnost krajiny jako celku a migrační koridory, které jsou vedeny uvnitř migračně významných území a představují prostory pro zajištění alespoň minimální průchodnosti krajiny. Jsou reprezentovány osou a bufferem o šířce 250 m na každou stranu. Intravilány obcí jsou z koridorů vyčleněny. Jsou vymezeny v místech, která jsou v současnosti stále ještě průchozí, přičemž se často jedná o poslední možnosti, kudy mohou velcí savci projít. V koridorech nesmí být povolovány žádné stavby, které by snížily migrační propustnost koridoru. Dále jsou evidována tzv. kritická místa, která jsou jednak místa kritická, kde je migraci velmi významně nebo zcela zabráněno a jednak místa problémová, která jsou průchozí, ale s velkým omezením. V ORP Blansko se jedná především o silnici I/43, kde byla zjištěna tři kritická místa (Lipůvka a Černá Hora). Jedná se o jev 36b.

1.1.5.6 Cílové kvality krajiny

Cílové kvality krajiny byly vymezeny v Zásadách územního rozvoje Jihomoravského kraje. V

SO ORP Blansko je evidováno 8 krajinných celků.

1.1.6 Vodní režim a horninové prostředí

1.1.6.1 Vodní režim

Významným vodním tokem je řeka Svitava, která protíná ORP od severu k jihu. Vodní plochy na území ORP Blansko zabírají plochu 106 ha. Na území ORP Blansko je 180 vodních nádrží. Největší vodní plochou je rybník Olšovec s rozlohou 42 ha, který je využíván mimo jiné jako přírodní koupaliště. Jako koupací oblast je podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 159/2003 Sb. pak vedena další vodní plocha, a to VN Pálava s rozlohou 1,4 ha.

V ORP Blansko jsou evidována záplavová území u toků Svitava, Kuřimka, Jedovnický potok, Kotvrdovický potok, Křtinský potok.

Ochranné hráze byly realizovány pouze v Blansku, Rájci-Jestřebí a Spešově u řeky Svitavy.

Odběry slouží převážně k zásobování pitnou vodou obyvatelstva, ale jsou zde i odběry pro průmyslové využití. Mezi dominantní odběry podzemní vody patří vodárenské odběry pro VAS Boskovice, a to v obci Spešov s vydatností přes 40 l/s a obci Lažany s vydatností přes 30 l/s. Léčivé a minerální prameny se v řešeném území nenacházejí.

Nejvýznamnějším vodním tokem ORP Blansko je řeka Svitava, do které se vlévá většina potoků. Část území náleží do povodí řeky Svratky. Největší vodní plochou je rybník Olšovec, sloužící převážně k rekreačním účelům.

Z hlediska vodního hospodářství došlo od poslední úplné aktualizace k těmto změnám (*pozn.: nejedná se o evidenci všech vrtů a vodních ploch evidovaných v SO ORP Blansko*):

Podzemní vody

- vrty Buk1 a Buk2 na pozemcích parc.č. 597/39 k.ú. Bukovina (zásobování obcí pitnou vodou, MBK 60315/2020)
- vrty HV1č a HV2č na pozemcích parc.č. 1251/8 k.ú. Černá Hora (závlaha fotbalového hřiště, zálivka zeleně a splachování WC – MBK 14833/2021)
- vrt na pozemku parc.č. 1876/1 k.ú. Rájec nad Svitavou (případný zdroj pitné vody pro místní část Holešín – MBK 23956/2021)
- vrt – studna na pozemku parc.č. 284/4 k.ú. Bukovinka (zdroj užitkové vody pro TJ Bukovinka – MBK 16915/2024)
- vrt – studna na pozemku parc.č. 526 k.ú. Olešná u Blanska (zdroj vody pro hospodářská zvířata – MBK64186/2023)

Povrchové vody

- vodní nádrž Ráječko, parc.č. 658/1 k.ú. Ráječko (MBK 27195/2020)
- vodní plocha na vodním toku – Bukovinka, parc.č. 267/2, 263/16,267/1 k.ú. Bukovinka (MBK 30750/2020)
- vodní nádrž Karolínský rybník (vzdouvání a akumulace na VT), parc.č. 211/2 k.ú. Karolín (MBK 48629/2020)
- pasport – Vodní nádrž Lopač, parc.č. 1507, 1508, 1511, 1512 k.ú. Krasová (MBK 53085/2020)
- Lesopark Adamov-jezíčko, mokřad, parc.č. 458/147, 513/2, 458/108 k.ú. Adamov (MBK 18904/2021)

- závlahová nádrž Lesní školky Pod Babím lomem, parc.č. 436/1 k.ú. Svinošice (MBK 38551/2020)
- vodní nádrž U Mlynářové díry, parc.č. 563/1 k.ú. Šebrov (MBK 54586/2021)
- vodní nádrž a tůň Lopač, parc.č. 980/1, 980/2, 981/1, 983, 990, 991, 1076, 1078/2 k.ú. Lipovec u Blanska (MBK 60791/2021)
- vodní nádrž Havlenka, parc.č. 703/6, 705/14, 706 k.ú. Molenburk (MBK 3690/2022)
- vodní nádrž Chmelínek, parc.č. 1214, 1215, 1216/2, 1217, 1218, 210/20, 210/21 k.ú. Veselice na Moravě (MBK 38854/2022)
- rybník Lipovec u Blansko, parc.č. 770, 771, 772, 773, 761/3, 781, 811/1, 1169/2 (MBK 4138/2023)
- vodní nádrž Žlíbky Horní, parc.č. 1478/1, 1478/2, 1478/4, 1478/5 k.ú. Senetářov (MBK 57831/2023)

Odvodnění

Na území ORP je dále dle poskytovatele evidováno v některých k.ú. odvodnění. Tyto údaje poskytovala původně Zemědělská vodohospodářská zpráva, která však k 30.6.2012 zanikla. Činnosti z hlediska správy majetku HOZ (hlavní odvodňovací zařízení) zrušené Zemědělské vodohospodářské správy v současné době vykonává Státní pozemkový úřad (SPÚ). Dle informací pověřeného pracovníka správy HOZ informace o tocích a vodních plochách poskytují Lesy ČR a Povodí Moravy. Státní pozemkový úřad, oddělení správy vodohospodářských děl, poskytuje pouze podklady k hlavním odvodňovacím zařízením. Podrobné odvodňovací zařízení neposkytují.

Data meliorací jsou volně dostupná ke stažení ve vektorovém formátu shapefile (.shp) [Data meliorací | MZe](#) na „Portálu farmáře“.

Dle aktuálních informací od SPÚ nejsou prozatím uvažovány žádné investice do nových HOZ, údaje poskytnutých v předešlých aktualizacích od ZVHS jsou zatím platná.

Na území ORP jsou evidovány tyto původní údaje od ZVHS:

- PRŘS - Vodní nádrž: Vodní nádrž Býkovka (nyní spravují lesy ČR)
- PRŘS - Vodní nádrž: Kotvrdovice II (nyní spravují lesy ČR)
- PRŘS - Vodní nádrž: Kotvrdovice I (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Vodní nádrž Býkovka (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Petrovice (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Žďár (nyní spravuje Povodí Moravy)
- Vodní nádrž: Polačka - Vysočany (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Kotvrdovice I. (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Kotvrdovice II. (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Senetářov I. (nyní spravují lesy ČR)
- Vodní nádrž: Senetářov II. (nyní spravují lesy ČR)
- PRŘS - liniová stavba: Revitalizace Kotvrdovického potoka (nyní spravují lesy ČR)

Povodně

- záplavová území (Q5, Q20, Q100)
- aktivní zóna záplavového území
- území zvláštní povodně pod vodním dílem Letovice
- objekt/zařízení protipovodňové ochrany

V ORP Blansko jsou evidována tato záplavová území:

Svitava

Pro řeku Svitavu na území ORP Blansko bylo vyhlášeno záplavové území č.j. JMK 30644/2003 OŽPZ - Hm ze dne 16.1.2004 v úseku 0,000 až 64,313 km, které bylo aktualizováno Opatřením obecné povahy č.j. S-JMK 36121/2014 OŽP-Ci ze dne 11.11.2014 pro úsek od 11,000 až 68,369 km (nabytí účinnosti 5.12.2014). Pro tento úsek byla zároveň vymezena aktivní zóna záplavového území (dále AZZÚ). Další aktualizace záplavového území pro ORP Blansko nebyly vydány.

Kuřimka

Do k.ú. Lipůvka a Svinošice zasahuje částečně záplavové území potoka Kuřimka. Bylo vyhlášeno pod č.j. JMK 38222/2005 OŽP-Cr ze dne 23.1.2006 v úseku 0,000 až 12,827 km. Pro tento úsek byla zároveň vymezena aktivní zóna záplavového území.

Jedovnický potok

Pro Kotvrdovický a Jedovnický potok bylo stanoveno zátopové území pro Q100. Aktivní zóna záplavového území vymezena nebyla.

Křtinský potok

Do k.ú. Adamov, Olomučany a Habrůvka zasahuje záplavové území Křtinského potoka. Bylo vyhlášeno JMK 121488/2011 OŽP-Ci ze dne 12.1.2012 v úseku 0,000 až 4,95 km. Pro tento úsek byla rovněž vymezena aktivní zóna záplavového území.

Záplavové území Q5 a Q20 není z důvodu přehlednosti zobrazeno ve výkresové části. Na správním území ORP Blansko byla vymezena dvě území zvláštní povodně pro vodní nádrž Letovice a vodní nádrž Boskovice. Obě území zvláštní povodně se téměř překrývají. Z důvodu čitelnosti výkresu č. I.2.2 bylo informativně zobrazeno pouze jedno území a to pro vodní nádrž Letovice.

Ochranné hráze byly realizovány pouze ve Spešově u řeky Svitavy.

Ve výkrese I.2.2 je zařazena vrstva datového modelu VP13P00 - mapy povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem (pouze pro Blansko a Adamov).

Podle ÚSK ORP Blansko jsou hydrogeologické charakteristiky řešeného území definovány hydrogeologickými rajony. Údaje evidence hydrogeologických rajonů zpracovává a do informačního systému veřejné správy ukládá Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce. Evidence obsahuje údaje o územním vymezení a charakteristikách hydrogeologických rajonů v ČR.

Hydrogeologické rajony jsou vodním zákonem definovány jako území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody. Hydrogeologický rajon tvoří jeden nebo více kolektorů (kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr). Podle své pozice se hydrogeologické rajony rozdělují do svrchní vrstvy kvartérních sedimentů a coniacu, základní vrstvy a hlubinné vrstvy bazálního křídového kolektoru. Hydrogeologické rajony jsou zjednodušeně vyjádřeny plochami v těchto třech horizontálních vrstvách. Hydrogeologické rajony jsou složeny z jednoho či více útvarů podzemních vod.

Většina území náleží k oblastem chudým na podzemní vody kromě oblasti Moravského krasu. V devonských vápencích Moravského krasu dochází k charakteristickým akumulacím krasových vod ve spodních patrech jeskyní, často jde o jímatelné akumulace značných vydatností, ojediněle přes 15 l/s.

Zájmové území se nachází v geologické oblasti Českého masivu nazvané Moravosilesikum (oblast moravskoslezská). Největším podílem se na geologické stavbě vyznačují prvohorní zvrásněné, převážně usazené horniny (např. břidlice, droby, křemence a vápence).

Vápencové útvary jsou pak soustředěny v CHKO Moravský kras. Dále jsou zde zastoupeny starohorní hlubinné vyvřelé horniny žulového charakteru – žuly a granitoidy. Dalšími zastoupenými horninami jsou usazené horniny mladších prvohor jako permokarbonské pískovce, slepence a jílovce. Čtvrtohorní usazené horniny jsou soustředěny v severní části území. Pouze malé zastoupení v geologické stavbě území mají částečně přeměněné sopečné horniny, hlubinné vyvřelé horniny a druhohorní usazené horniny – pískovce, opuky a jílovce.

1.1.6.2 Horninové prostředí

Výhradní ložiska nerostů:

Ložiska vyhrazených nerostů se označují jako tzv. výhradní ložiska. Zjistí-li se vyhrazený nerost v množství a jakosti, které umožňují důvodně očekávat jeho nahromadění, vydá Ministerstvo životního prostředí osvědčení o výhradním ložisku. Evidenci osvědčení o výhradním ložisku vede Ministerstvo životního prostředí. Výhradní ložiska tvoří nerostné bohatství (dle horního zákona). Nerostné bohatství na území České republiky je ve vlastnictví státu.

- Černá Hora: číslo ložiska: 3152600, stavební kámen – nerost žula, granodiorit, diabas, porfyt (dřívější, povrchová)
- Spešov – Dolní Lhota: číslo ložiska 3129900, písky sklářské a slévárenské, cementářské korekční sialitické suroviny – nerost pískovec (dřívější, povrchová)
- Spešov – Dolní Lhota: číslo ložiska 3129901, cementářské korekční sialitické suroviny, písky sklářské a slévárenské – nerost pískovec (dřívější, povrchová)
- Blansko 2 – Mošna: číslo ložiska 3090500, písky sklářské a slévárenské – nerost pískovec (současná, povrchová)
- Rudice-Seč: číslo ložiska 3130000, písky sklářské a slévárenské – nerost pískovec, písek (dřívější, povrchová)
- Jedovnice: číslo ložiska 3042600, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu – nerost mramor, vápenec (dřívější, povrchová)
- Křtiny: číslo ložiska 3044900, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu – nerost vápenec

Chráněná ložisková území:

- Dolní Lhota I: číslo CHLÚ 12990000: písky sklářské a písky slévárenské
- Dolní Lhota: číslo CHLÚ 09040000, písky sklářské a písky slévárenské
- Blansko III-Mošna: číslo CHLÚ 0905000, písky sklářské a písky slévárenské
- Černá Hora: číslo CHLÚ 15260000: stavební kámen
- Rudice I: číslo CHLÚ 13000001, písky sklářské a písky slévárenské
- Rudice I: číslo CHLÚ 13000000, písky sklářské a písky slévárenské
- Jedovnice: číslo CHLÚ 04260000, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu
- Křtiny: číslo CHLÚ 04490000, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu

Dobývací prostory:

- Dolní Lhota: číslo DP 60236, slévárenské písky – Kalcit s.r.o. (zastavená těžba)
- Dolní Lhota II: číslo DP 60273, slévárenské písky – Kalcit s.r.o. (zastavená těžba)
- Křtiny: číslo DP 60249, mramor – KLCT s.r.o. (zastavená těžba)

Byl zrušen DP Holštejn ev.č. 71048 a DP Rudice-Seč, ev. č. 60131 (02.04.2024).

Ložiska nevyhrazených nerostů:

- Sloup v Moravském krasu: číslo 3205300, stavební kámen – pískovec, droba, konglomerát, arkóza, břidlice
- Kuničky : číslo 3225700, stavební kámen – granodiorit
- Blansko: číslo 3129800, cihlářská surovina – hlína, jíl, spraš, klastika (dřívější těžba)
- Olešná-Kateřina: číslo 3225600, stavební kámen – diorit, granodiorit
- Svinošice: číslo 3095400, stavební kámen – metabazit, diorit, metadiorit

Poznámka: ložiska nevyhrazených nerostů nejsou ve výkrese č. I.2.4 zobrazeny.

Zdroj: Surovinový informační systém České geologické služby – mapový portál, odkaz: [Surovinový informační systém \(geology.cz\)](http://Surovinovy.informacni.system.geology.cz)

Údaje o území, jevy č. 58 až č. 63, poskytla Česká geologická služba s výjimkou ložisek nevyhrazených nerostů (ČGS), která však není poskytovatelem ve smyslu § 27, odst. 3 stavebního zákona, ale shromažďuje data od poskytovatelů a dále je zpřístupňuje.

Výše uvedené údaje Pořizovatel získal ze Surovinového informačního systému České geologické služby *odkaz: [Surovinový informační systém \(geology.cz\)](http://Surovinovy.informacni.system.geology.cz)* a provedl aktualizaci dle posledních informací od poskytovatelů.

Registr svahových nestabilit ČGS je zpřístupněn rovněž formou mapové aplikace 'Registr svahových nestabilit ČGS' a jednotlivé záznamy jsou přístupné též vyhledáváním v databázi svahových nestabilit České geologické služby.

ČGS poskytuje zdarma několik webových aplikací z různých oblastí geologie.

1.1.7 Kvalita životního prostředí

Kvalita životního prostředí je hodnocena vzhledem ke kvalitě ovzduší, ohrožení suchem, ohrožení hlukem ve venkovním prostředí, ekologické stabilitě krajiny.

V souvislosti s kvalitou ovzduší je sledován jev č. 65 – oblasti s překročenými imisními limity. Ministerstvo životního prostředí každoročně zveřejňuje mapy pětiletých průměrů úrovně znečištění ovzduší České republiky. Mapy obsahují v každém čtverci 1×1 km hodnotu klouzavého průměru koncentrace za předchozích 5 kalendářních let pro znečišťující látky, které mají stanoven imisní limit dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

V SO ORP Blansko však tento jev není evidován.

Je evidován jev č. 65a – hlukové zóny obcí. Jedná se především o hlukové mapy z automobilové dopravy a železniční dopravy.

Dopady sucha mohou mít negativní vliv na hydrologickou bilanci (úbytek vody v půdě, pokles hladiny spodní vody, vysychání toků, zhoršený ekologický stav vodních útvarů), přírodní i umělé ekosystémy, jakost vody a následně na lidské zdraví a ekonomiku. Ohrožení suchem se v současnosti týká většiny území ČR. Do budoucna lze očekávat další nárůst projevů sucha a tím i riziko nepříznivé hydrologické bilance pro zajištění vody pro obyvatelstvo, zemědělství a průmysl, a to zejm. v letních měsících.

Aktuálně jsou zpracovány na úrovni ČR strategické dokumenty pro řešení problematiky sucha, jejímž posláním je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na kvalitu života, zahrnující mj. návrhy pro vytvoření informační platformy o suchu a nedostatku vody, rozvoj a posilování vodních zdrojů, zvýšení retenční a akumulární schopnosti krajiny, zemědělství jako nástroj péče o množství a jakost vody a stav půdy a podporu principů zodpovědného hospodaření s vodou.

Podle obr. č. 7.4 tematického podkladu ÚÚR „Kvalita životního prostředí“ patří SO ORP

Blansko mezi území, která jsou ohrožena suchem pouze mírně.

Dalším podkladem pro vyhodnocení kvality životního prostředí je koeficient ekologické stability. Koeficient ekologické stability (KES) je poměrové číslo, které udává poměr ploch stabilních krajinných prvků (tj. lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy) a nestabilních krajinných prvků (tj. orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy) ve zkoumaném území a vyjadřuje míru ekologické stability území. Tj. v čitateli je součet výměr chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů, trvalých travních porostů, pastvin, lesní půdy a vodních ploch a ve jmenovateli je součet výměr orné půdy, zastavěných ploch a ostatních ploch. Čím vyšší je hodnota KES, tím vyšší je ekostabilizační potenciál území, jeho vysoká hodnota však vysokou ekologickou stabilitu území nezaručuje, indikuje jen vhodné podmínky pro její vytvoření.

Podle obr. č. 7.5 tematického podkladu ÚÚR „Kvalita životního prostředí“ se tento koeficient pohybuje ve vyšších hodnotách 1,01 až 2,99 ve srovnání s ostatním SO ORP, jedná se tedy o území se stabilními krajinnými prvky (tj. lesy, trvalé travní porosty, sady, vodní plochy). Příčinou je kromě nepříznivých přirozených vlivů, jako je např. dlouhotrvající sucho, zejm. stále pokračující negativní ovlivňování krajiny lidskou činností (necitlivé agrotechnické postupy, těžební činnost, zastavování a fragmentace krajiny, suburbanizace apod.).

Mezi nestabilní krajinné prvky patří pozemky zastavěných ploch a nádvoří dle katastru. V SO ORP je v ÚAP sledován podíl zastavěných ploch a nádvoří na celkové rozloze obce – indikátor č. 14 – „Podíl zastavěných ploch k celkové rozloze obce v %“.

Vstupními daty jsou katastrální výměry a druhy pozemků sledované ČSÚ a dostupné ve veřejné databázi – území a sídelní struktura.

1.1.8 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

1.1.8.1 Zemědělský půdní fond

Podle posledních statistických údajů z roku 2023 přibližně 37,6 % výměry SO ORP Blansko tvoří zemědělská půda, lesy tvoří 52,5 %, podíl orné půdy ze zemědělské půdy tvoří 72,5 %. Podle níže zobrazené tabulky je zřejmý úbytek zemědělské půdy i orné půdy. Podíl lesních porostů se v podstatě nemění. Změna výměry zemědělské půdy je patrná rovněž z kartogramu č. 11. V kartogramu č. 10 je zobrazen podíl orné půdy na celkové ploše území obce.

Z hlediska bonity půdy převažují hnědozemě, půdy jílovito-hlinité a jílovité, v povodí Svitavy jsou černozemě. Převážná většina území náleží k mírně teplé klimatické oblasti. Pouze nejvýše položené části Dražanské vrchoviny ve východní části okresu a Hornosvratecké vrchoviny jsou chladnější.

V ORP Blansko se nachází především zemědělské půdy s nižší až horší bonitou, které jsou zastoupeny ve třídě ochrany IV. a V. Tyto půdy mají podprůměrnou a velmi nízkou produkční schopnost. Mají omezenou ochranu, jsou využitelné pro výstavbu a jiné nezemědělské účely, ve skupině půd s třídou ochrany V lze připustit i jiné, efektivnější, využití než zemědělské.

Půdy ve třídě ochrany IV. a V. představují 51 % z celkové rozlohy zemědělské půdy v ORP Blansko.

Podíl zemědělské a orné půdy z celkové výměry ve sledovaném období

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	38,1	38,1	38,0	37,7	37,7	37,7	37,7	37,7	37,6

Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	74,9	74,9	74,5	74,4	74,4	74,2	74,0	73,8	72,5
Podíl lesů z celkové výměry (%)	52,4	52,4	52,4	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5

Zdroj: ČSÚ

Ohrožení a degradace půdy

Nejvýznamnějšími příčinami ohrožení a degradace půdy z hlediska územního plánování a jeho možností tyto příčiny ovlivnit jsou eroze půdy, zastavování půdy a sucho. Erozi půdy a sucho může územní plánování ovlivnit jen do určité míry. Dalšími příčinami, které však územní plánování ovlivnit nemůže, jsou utužení, ztráta organické hmoty, acidifikace, zasolování, podmáčení nebo přílišné vysychání, kontaminace a nesprávné hospodaření na půdě. Všechny typy degradace spolu souvisí, převažující typ podmiňuje vznik dalších, vznikne tak řetězová reakce, kterou je obtížné zastavit a půdu navrátit do původního stavu.

Eroze půdy patří mezi významné degradační vlivy působící na půdu. Příčinami jsou monokulturní pěstování na velkých plochách a zvýšení podílu erozně rizikových plodin (zejm. kukuřice) a též chybějící hydrografické a další krajinné prvky (meze, zatravněné údolnice, polní cesty, rozptýlená zeleň v krajině apod.), které erozi účinně omezují. Lze předpokládat, že očekávané klimatické změny se projeví zvýšením extrémních projevů počasí (změny v četnosti, intenzitě, době výskytu a trvání erozně nebezpečných dešťů) a patrně i vlivem na jednotlivé faktory, které erozi ovlivňují (např. na vegetační kryt a vlastnosti půd, zejm. vlhkost) a tak ovlivní intenzitu erozních procesů a tím i erozní ohroženost půd. Dle uvažovaných klimatických scénářů lze odhadovat, že budou erozní škody v roce 2030 až dvojnásobné vyšší než dnes.

V SO ORP Blansko dochází zejména k vodní erozi. V platných ÚPD je tato problematika již řešena, jsou navržena různá opatření vedoucí k eliminaci této eroze.

Dalším problémem v poslední době je tzv. „sucho“, které je stále intenzivnější. Vzniká v důsledku déletrvajícího srážkového deficitu v kombinaci s vysokými teplotami a zvýšeným výparem. Do budoucna bude patrně narůstat četnost a délka období bez srážek, deficit půdní vlhkosti a další související jevy. Vodní režim negativně ovlivňují kromě meteorologických jevů také metody hospodaření na zemědělské půdě a zástavba s rychlým odvodem vod, které snižují infiltrační schopnosti a retenční kapacitu krajiny, to vede k lokálním povodním, k výskytům sucha, snížení obsahu vody v půdě, snížení hladiny podzemní vody a v neposlední řadě též ke zvýšení rizika eroze půdy. Podle tabulky 8.3 podkladů ÚUR (téma „Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa“) SO ORP Blansko patří mezi regiony, ve kterých již dochází k ohrožení půdy tzv. „zemědělským suchem“.

Erozí se rovněž zabývala ÚSK ORP Blansko.

1.1.8.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Podle posledních statistických údajů z roku 2023 přibližně 52,5 % výměry SO ORP Blansko lesy. V SO ORP Blansko lesy hospodářské představují 58 %, lesy ochranné 39 % a lesy zvláštního učení 3 % z celkové výměry lesů v ORP Blansko. Velká část lesních porostů však byla v předchozích letech značně poškozena kůrovcem a velké množství vzrostlých stromů bylo vykáceno. Postupně dochází k jejich obnově.

1.1.9 Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

V této kapitole je zatím hodnocen stav veřejné občanské vybavenosti a veřejných prostranství. Z časových a kapacitních důvodů není zatím hodnocena její dostupnost.

Členění vychází z tabulky uvedené v metodice Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury (MMR, březen 2020). Podle této metodiky bude postupně vyhodnocována dostupnost.

Průzkumem v jednotlivých obcích byla ověřena existence občanské vybavenosti v členění:

- OV občanské vybavení veřejné
  - OVs - vzdělávání a výchova
  - OVp - sociální služby a péče o rodinu
  - OVz - zdravotní služby
  - OVk - kultura
  - OVv - veřejná správa
  - OVo - ochrana obyvatelstva
- OK občanské vybavení komerční
- OS občanské vybavení - sport
- OL občanské vybavení lázeňské
- OH občanské vybavení - hřbitovy
- OX občanské vybavení jiné

Získané údaje (jev č. 3 – zařízení občanského vybavení) byly zapracovány do atributových tabulek příslušných vrstev referenční datové sady ÚAP dle datového modelu. Z občanského vybavení komerčního byly sledovány pouze objekty většího významu, drobné provozovny a služby nebyly zjišťovány.

Jednotlivé okruhy občanské vybavenosti jsou dále členěny níže uvedeným způsobem:

1. Vzdělání a výchova:

- Mateřská škola
- Základní škola I. stupeň
- Základní škola úplná – I. a II. stupeň
- Střední škola včetně gymnázia
- Základní umělecká škola

Komentář:

Základní školy I. i II. stupně se nachází převážně v městech a městysech:

Adamov, Blansko, Černá Hora, Jedovnice, Křtiny, Lipovec, Ostrov u Macochy, Rájec-Jestřebí, Sloup,

Základní školy I. stupně se nachází v těchto obcích:

Bořitov, Bukovina, Doubravice nad Svitavou, Kotvrdovice, Lipůvka, Olomučany, Ráječko, Rudice, Šebrov-Kateřina, Vysočany.

Mateřské školy jsou zastoupeny téměř v cca 63 % obcích, nenachází se v obcích Brřov-Jeneč, Bukovina, Dlouhá Lhota, Habrůvka, Holštejn, Krasová, Kulířov, Kuničky, Lažany, Lubě, Malá Lhota, Spešov, Vilémovice, Závist, Ždár, Žernovník.

Střední školy a gymnázia se nachází pouze Blansku, Jedovnice a Rájec-Jestřebí.

Základní umělecké školy se nachází pouze v Adamově, Blansku a Jedovnicích.

Domovy mládež se nachází v Blansku a Jedovnicích.

2. Sociální péče a péče o rodinu:

- Centrum denních služeb a denní stacionář
- Nízkoprahové denní centrum, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, týdenní stacionář, intervenční centrum
- Noclehárna
- Azylový dům a zařízení pro krizovou pomoc
- Dům na půl cesty
- Domov pro seniory
- Domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení

Komentář:

Sociální péče je soustředěna zejména v Blansku a dále pouze výjimečně v některých obcích.

3. Zdravotnictví

- Ambulantní zdravotní péče - skupina 1 – základní (všeobecné praktické lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, zubní lékař, gynekologie a porodnictví, lékárna)
- Ambulantní zdravotní péče - skupina 2 – vyšší (diabetologie, chirurgie, urologie, oftalmologie, otorinolaryngologie, ortopedie, radiologie a zobrazovací metody - jen ultrazvukové a rentgenové a skiagrafické vyšetření, rehabilitační a fyzikální medicína, fyzioterapie, urologie, vnitřní lékařství)
- Ambulantní zdravotní péče - skupina 3 – vyšší (gastroenterologie, kardiologie, pneumologie a ftizeologie, hematologie a transfúzní lékařství, revmatologie, hemodialýza, psychiatrie, psychologie logopedie, dermatovenerologie)
- Ambulantní zdravotní péče - skupina 4 – vyšší (alergologie a klinická imunologie, angiologie, endokrinologie, nefrologie, klinická onkologie, dětská chirurgie, dětská a dorostová psychiatrie, dětská neurologie, ortodoncie, počítačová tomografie)
- Ambulantní zdravotní péče - skupina 5 – vyšší (dětská gynekologie, foniatrie a audiologie, radiační onkologie, magnetická rezonance, nukleární medicína, kardiochirurgie, neurochirurgie, cévní chirurgie, infekční lékařství, lékařská genetika, plastická chirurgie, geriatrie, sexuologie)

Komentář:

Zdravotní péče vyšších skupin je soustředěna především v Blansku (skupiny 1 až 3), specializovaná zdravotní péče je dostupná až v krajském městě. Ambulantní zdravotní péče 1. skupiny je zastoupena i obcích: Adamov, Černá Hora, Jedovnice, Lipovec, Rájec-Jestřebí.

Dětská léčebna se nachází v městysi Ostrov u Macochy.

4. Kultura

- Knihovna
- Klubové zařízení, klubovna/komunitní centrum
- Víceúčelový sál
- Divadlo

Komentář:

Ve většině obcích se nachází knihovny, které bývají součástí obecních úřadů, nebo v kulturních domech.

Víceúčelové sály jsou situovány v kulturních domech větších obcí a měst.

5. Veřejná správa

- Pošta/poštovní přepážka

Komentář:

Pobočky České pošty se nachází v těchto obcích:

Černá Hora, Doubravice nad Svitavou, Rájec-Jestřebí, Blansko (na ul. Dvorská byla od 1.7.2023 zrušena), Ostrov u Macochy, Kotvrdovice, Lipovec, Křtiny, Adamov (na ul. Družstevní byla od 1.7.2023 zrušena) , Lipůvka, Olomučany, Sloup v Moravském krasu,

6. Ochrana obyvatelstva

- Hasičská zbrojnice dobrovolných hasičů
- Hasičská stanice
- Stálý úkryt obyvatelstva

Komentář:

Hasičské zbrojnice jsou zastoupeny téměř v každé obci ORP Blansko. Stálé úkryty nebyly zjištěny.

7. Hřiště

- Hřiště pro předškolní děti
- Hřiště pro mladší školní děti
- Hřiště pro mládež a dospělé

Komentář:

Hřiště různých úrovní jsou zastoupeny téměř v každé obci ORP Blansko.

Jednotlivé okruhy veřejných prostranství jsou členěny níže uvedeným způsobem:

- veřejná prostranství (bez započtení pozemních komunikací)
- veřejná parková zeleň jako součást veřejného prostranství (rozloha 0,5 - 1 ha)

Údaje o veřejných prostranstvích a jejich členění nebyly v aktualizaci ÚAP ORP Blansko 2024 zjišťovány.

1.1.10 Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

1.1.10.1 Dopravní infrastruktura včetně její dostupnosti

V této kapitole je zatím hodnocen pouze základní stav dopravní a technické infrastruktury. Z časových a kapacitních důvodů není hodnocen stav v níže uvedené podrobnosti ani její dostupnost.

Členění dopravní a technické infrastruktury vychází z tabulky uvedené v metodice Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury (MMR, březen 2020). Podle této metodiky bude postupně vyhodnocována její dostupnost.

Jednotlivé okruhy dopravní infrastruktury jsou dále členěny níže uvedeným způsobem:

1. Doprava v klidu

- odstavná stání pro osobní automobily
- krátkodobé parkování (do 2 h trvání)
- dlouhodobé parkování (nad 2 h trvání)
- parkoviště P + R
- parkoviště B + R
- parkování jízdních kol - krátkodobé (do 2 h)
- parkování jízdních kol - střednědobé (do 12 h)

- parkování jízdních kol - dlouhodobé (> 12 h)

2. Veřejná hromadná doprava

- zastávka hromadné dopravy

Limity využití území

- silnice I., II., a III. tříd
- železnice
- lanová dráha
- letiště; heliport
- letecká stavba
- ochranné pásmo leteckého zabezpečovacího zařízení
- cyklotrasa

V ORP Blansko jsou evidovány tyto silnice:

I. třída:

I/43 Brno - Sebranice - Svitavy - Lanškroun - Štíty - Červená Voda - Králíky - Polsko

II. třída:

II/373 Litovel - Konice - Brodek u Konic - přerušení - Ludíkov - Sloup - Jedovnice - Ochoz u Brna - Brno-Líšeň

II/374 Jevíčko - Boskovice - Blansko - Brno

II/376 Kunštát - Drnovice - Lysice - Černá Hora

II/377 Tišnov - Černá Hora - Prostějov

II/378 Drahaný - Rozstání - Kotvrdovice

II/379 Velká Bíteš - Tišnov - Lipůvka - Blansko - Jedovnice - Vyškov

III. třída:

III/373 60 Kuničky - spojka

III/373 610 Kuničky - obec

III/373 65 Křtiny - Račice - Drnovice

III/373 62 Vilémovice - Kotvrdovice

III/373 63 Ostrov u Macochy - spojka

III/373 64 Vilémovice - spojka

III/374 30 Doubravice - Obora

III/374 32 Doubravice - Holešín

III/374 34 Horní Lhota - obchvat

III/374 35 Blansko - Spešov - Rajec

III/374 36 Ráječko - Horní Lhota - Blansko

III/374 37 spojka Ráječko

III/374 40 Blansko - Vavřinec - Sloup

III/374 41 Těchov - Na Oboře

- III/374 42 Suchdol - spojovací
- III/374 43 Klepačov - spojovací
- III/374 44 Blansko - Olomučany - Josefov
- III/374 45 Adamov - Josefov - Křtiny
- III/374 46 Křtiny - Habrůvka
- III/376 10 Brťov - Dlouhá Lhota - Býkovice
- III/377 15 Žernovník - Závist
- III/377 16 Závist - Újezd
- III/377 17 Újezd - Lažany
- III/377 19 Žernovník - Lubě - Unín
- III/377 20 Býkovice - Černá Hora
- III/377 22 Bořítov spojka
- III/377 24 Rájec-Jestřebí - Žďár - Petrovice
- III/377 25 Karolín spojka
- III/378 2 Rozstání - Kulířov - Rychtářov - Vyškov
- III/378 5 Kulířov - Krásensko - spojka
- III/378 6 spojka (pod Kojálem)
- III/378 3 Lipovec - Holštejn
- III/381 1 - Horní můstek - křižovatka
- III/379 15 Brno - Vranov - Šebrov
- III/379 20 Blansko - Skalní mlýn
- III/379 21 Lažánky - Vilémovice
- II/379 23 Senetářov - spojka
- III/379 37 Kateřina - Olešná - Blansko

Územím ORP Blansko prochází železniční trať č. 260 Brno - Česká Třebová. Tato dvojkolejná elektrifikovaná trať je součástí I. tranzitního železničního koridoru, který je součástí evropského železničního systému. V řešeném území na ní leží železniční stanice Adamov, Blansko, Rájec-Jestřebí a zastávky Adamov město, Blansko město, Dolní Lhota a Doubravice nad Svitavou.

Lanová dráha se nachází pouze v místě spojující areál Punkevních jeskyní a Horní můstek u propasti Macocha.

Vnitrostátní veřejné letiště lokálního významu pro ultralehká letadla se nachází v k.ú. Bořítov a k.ú. Kotvrdovice. Heliport v areálu Nemocnice Blansko.

V ORP Blansko prochází několik cyklotras místního a regionálního významu, které byly převzaty od podkladů krajského úřadu.

Turistické trasy nejsou ve výkresové části zobrazeny, nebyly předány poskytovatelem jako vektorová data.

Informace o místních komunikacích (MK) byly postupně získávány od obcí ORP Blansko od roku 2015. Paspory MK obcí existují většinou pouze v tištěné podobě nebo obce nemají paspory zpracovány vůbec. Vzhledem k různé kvalitě dodaných údajů o MK je Pořizovatel

v grafické části ÚAP zatím nezobrazoval. Údaje o MK z platných ÚPD často neodpovídají údajům uvedeným v pasportech místních MK. Naplňování údajů o území zahrnující místní a účelové komunikace – jev 93a se předpokládá v dalších aktualizacích ÚAP.

1.1.10.2 Technická infrastruktura včetně její dostupnosti

V této kapitole je zatím hodnocen pouze základní stav technické infrastruktury. Z časových a kapacitních důvodů není hodnocen stav v níže uvedené podrobnosti ani její dostupnost.

1.1.10.2.1 Vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma

Všechny obce jsou zásobovány pitnou vodou z vodovodní sítě, s výjimkou obce Kulířov, jejíž obyvatelé čerpají vodu z vlastních studní. Vodovodní síť a vodárenská zařízení ve většině obcí spravuje VAS, a.s. Boskovice. Některé obce vlastní a spravují síť vlastními silami.

V ORP Blansko došlo od poslední úplné aktualizace k těmto změnám:

Z hlediska vodního hospodářství došlo od poslední úplné aktualizace k těmto změnám (pozn.: nejedná se o evidenci všech vrtů a vodních ploch evidovaných v SO ORP Blansko):

Podzemní vody

- vrty Buk1 a Buk2 na pozemcích parc.č. 597/39 k.ú. Bukovina (zásobování obcí pitnou vodou, MBK 60315/2020)
- vrty HV1č a HV2č na pozemcích parc.č. 1251/8 k.ú. Černá Hora (závlaha fotbalového hřiště, zálivka zeleně a splachování WC – MBK 14833/2021)
- vrt na pozemku parc.č. 1876/1 k.ú. Rájec nad Svitavou (případný zdroj pitné vody pro místní část Holešín – MBK 23956/2021)
- vrt – studna na pozemku parc.č. 284/4 k.ú. Bukovinka (zdroj užitkové vody pro TJ Bukovinka – MBK 16915/2024)
- vrt – studna na pozemku parc.č. 526 k.ú. Olešná u Blanska (zdroj vody pro hospodářská zvířata – MBK64186/2023)

1.1.10.2.2 Výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma (nad 1 MW)

V SO ORP Blansko výrobní elektřiny nad 1 MW nejsou evidovány. Evidujeme pouze dvě výrobní elektřiny malého rozsahu, které mají však výkon pod 1 MW.

1.1.10.2.3 Elektrické stanice a jejich ochranná pásma (400 kV a 220 kV)

V SO ORP Blansko jsou evidovány elektrické stanice (jev č. 72) včetně ochranných pásem. Jsou zakreslena ve výkrese I.2.3.

1.1.10.2.4 Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma (400 kV a 220 kV)

V SO ORP Blansko jsou evidovány nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma (jev č. 73) včetně ochranných pásem. Jsou zakreslena ve výkrese I.2.3.

1.1.10.2.5 Technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná a bezpečnostní pásma

V SO ORP Blansko jsou evidovány především regulační, měřicí stanice STL, VTL, regulátor distribuční STL a stanice katodické ochrany (jev č. 74) včetně ochranných pásem. Jsou zakresleny ve výkrese I.2.3. Významné technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma v SO ORP Blansko nejsou evidována.

1.1.10.2.6 Vedení plynovodů a jejich ochranná a bezpečnostní pásma

V SO ORP Blansko jsou evidovány plynovody a jejich ochranná a bezpečnostní pásma (jev č. 75). Jsou zakreslena ve výkrese I.2.3.

1.1.10.2.7 Teplovody a jejich ochranná pásma

V SO ORP Blansko teplovody nadmístního významu nejsou evidována (jevy 79 a 80).

1.1.10.2.8 Jaderná zařízení

V SO ORP Blansko jaderná zařízení nejsou evidována (jev 83).

1.1.10.2.9 Objekty a zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami

V SO ORP Blansko se nachází pouze v obci Rájec-Jestřebí tento objekt společnosti VIA-REK, spol. s r.o. , Galvanovna Adafinish, s.r.o. (jev 84).

1.1.10.2.10 Technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma, kanalizační stoky

Z tabulky č. 2 Čistírny odpadních vod vyplývá, že čistírnu odpadních vod nemá 21 obcí z celkového počtu 43, což je téměř polovina. V řadě obcí je zčásti pouze dešťová kanalizace, do které jsou vypouštěny i splaškové vody ze septiků apod. Koncepce odkanalizování obcí jsou popsány v územních plánech, nicméně především z finančních důvodů není veřejná kanalizace a ČOV zrealizována. Jsou zakreslena ve výkrese I.2.2.

1.1.10.2.11 Sklárky a jejich ochranná pásma, staré ekologické zátěže, kontaminované plochy, kompostárny

Na území ORP Blansko je evidována pouze jedna oficiální skládka inertního odpadu v obci Vysočany, která se částečně rekultivuje. V řešeném území se nachází několik bývalých skládek, z nichž část byla již rekultivována, nebo je navržena k rekultivaci. Kompostárna je evidována v městě Blansko.

V SO ORP Blansko se rovněž nachází bývalé sklárky. Jedná se o jev č. 64 „Staré zátěže území a kontaminované plochy“. Do příslušných výkresů byly zařazeny pouze údaje o území, které jsou v Systému evidence kontaminovaných míst Ministerstva životního prostředí v tzv. stavu záznamu označeny jako „schválené“.

1.1.11 Ekonomické a hospodářské podmínky

1.1.11.1 Ekonomická aktivita podle odvětví

Údaje o ekonomické aktivitě podle odvětví poskytuje Výběrové šetření pracovních sil realizované Českým statistickým úřadem. Zjišťuje aktuální strukturu zaměstnanosti podle pohlaví, věku a kvalifikace, odvětví a charakteru zaměstnání respondentů. Údaje o celkové zaměstnanosti a nezaměstnanosti spolu s údaji o ekonomicky neaktivním obyvatelstvu umožňují kvantifikovat výši a strukturu disponibilní pracovní síly z hlediska současného stavu a možností dalšího vývoje.

Město Blansko a jeho správní území Blansko je zařazeno jako centrum místního pracovištního systému (LLS) pro většinu obcí. Pouze jižní část ORP Blansko je zařazena do území města Brna jako místního pracovištního systému (LLS) a je součástí funkčního urbanizovaného území města Brna (FUA). Západní část ORP je zařazena pouze do území města Brna jako místního pracovištního systému (LLS), není však součástí funkčního urbanizovaného území města Brna.

Hospodářství mělo vždy průmyslově-zemědělský charakter. V průmyslu bylo podle údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2021 pracovalo 33,6 % zaměstnaných obyvatel, ve stavebnictví 6,1 % a v zemědělství 3,1 % zaměstnaných osob. V Jihomoravském kraji je ve srovnání s ČR vysoký podíl zaměstnanců v terciálním sektoru 32,1 % (SLDB 2021). V samotném SO ORP Blansko z celkového počtu zaměstnaných 27 754 v terciálním sektoru 7904 zaměstnaných, což je 28%.

Z průmyslových odvětví má v SO ORP Blansko nejdůležitější postavení se svou stoletou tradicí strojírenství. Nejvýznamnější podniky jsou dostupné dojíždějícím díky blízkosti železniční tratě. Zaměstnanosti rovněž napomáhá snadná dopravní dostupnost města Brna.

1.1.11.2 Daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů

Informace o ekonomické situaci územně samosprávných celků jsou důležitým podkladem při posuzování záměrů na změny v území. Z hlediska celostátních územně analytických podkladů jsou důležitým indikátorem daňové příjmy krajů a obcí.

Příjmy a výdaje obcí za rok 2023

Obec	Příjmy (v tis. Kč)	Výdaje (v tis. Kč)	Saldo příjmů a výdajů (v tis. Kč)
Adamov	126100	147596	-21496
Blansko	722604	622736	99868
Bořitov	51927	38480	13447
Brťov-Jeneč	9082	7094	1988
Bukovina	15311	24045	-8735
Bukovinka	15104	12677	2428
Býkovice	7798	7407	390
Černá Hora	67120	76317	-9197
Dlouhá Lhota	6951	6258	692
Doubravice nad Svitavou	31565	32233	-668
Habrůvka	9770	8875	895
Holštejn	7992	6787	1205
Jedovnice	94445	69519	24927
Kotvrdovice	20928	16998	3930
Krasová	9118	5467	3651
Křtiny	26714	21816	4898
Kulířov	3499	3758	-259
Kuničky	6070	4907	1163
Lažany	8594	7551	1043
Lipovec	31518	25419	6100
Lipůvka	38560	32988	5572
Lubě	2888	2277	611
Malá Lhota	3753	2700	1053
Milonice	3779	3337	442

Olomučany	24738	26578	-1840
Ostrov u Macochy	29324	24426	4898
Petrovice	20727	19351	1376
Rájec-Jestřebí	108377	109135	-758
Ráječko	40375	31229	9146
Rudice	22659	24237	-1578
Senetářov	17821	9527	8294
Sloup	30108	22626	7482
Spešov	16576	17096	-520
Svinošice	9758	11597	-1838
Šebrov-Kateřina	35530	41263	-5732
Šošůvka	13902	9434	4467
Újezd u Černé Hory	7300	4988	2312
Vavřinec	22904	19384	3520
Vilémovice	8792	8423	370
Vysočany	18449	18977	-528
Závist	3067	4344	-1277
Žďár	9865	9864	0
Žernovník	6683	8456	-1773

Zdroj ČSÚ

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že většina obcí hospodařila v roce 2023 s přebytkem. Pozitivní saldo vykazuje 72%, 12 obcí eviduje vyšší výdaje, tj. 28%.

Nejdůležitějším zdrojem financování jsou pro obce daňové příjmy. Ty tvoří především podíl obcí na sdílených daních (daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob). Výlučnou daní obcí je daň z nemovitých věcí. Mezi daňové příjmy obcí dále patří podíl daně z hazardních her a z různých poplatků, zejména z místních a správních poplatků.

Daňové příjmy ve sledovaném období 2007 až 2022 (tj. 15 let) jsou zobrazeny v samostatné tabulce č. 06a PRURÚ. Z tabulky vyplývá, že daňové příjmy obcí se každým rokem zvyšovaly s výjimkou roku 2020. Nejvyšší daňové příjmy mají města Adamov a Blansko.

1.1.11.3 Nezaměstnanost a počet uchazečů o zaměstnání

Do roku 2013 docházelo dlouhodobě k nárůstu nezaměstnanosti. Pozitivní změny ve vývoji ekonomiky v ČR byly zaznamenány vzhledem ke zpoždění vývoje na trhu práce poklesem registrované nezaměstnanosti teprve ve druhém pololetí 2014. Trend snižování počtu nezaměstnaných pokračoval i nadále až do roku 2019. V roce 2020 nastal krátkodobý nárůst počtu nezaměstnaných i podílu nezaměstnaných, avšak již v roce 2021 došlo opět k poklesu obou ukazatelů. Přesto se hodnoty ještě nedostaly na úroveň roku 2019. Tento negativní výkyv byl pravděpodobně způsoben pandemií koronaviru.

Z níže uvedených tabulek je zřejmé, že nejvyšší počet uchazečů o zaměstnání byl v roce 2014, poté klesal až na nejnižší hodnotu v roce 2019, tj. před pandemií. Podíl nezaměstnaných osob je nevyšší v roce 2023 tj. 2,7 %. Tento podíl je menší než celorepubliková hodnota, která přesahuje 3%.

Navzdory dosavadnímu pozitivnímu vývoji z posledních let ovlivnila tento pozitivní vývoj na trhu práce negativně pandemie nového typu koronaviru nárůstem nezaměstnanosti po roce 2020, které se určitým zpožděním negativně projevilo v následujících letech i na dlouhodobé nezaměstnanosti.

Ukazatel „míra registrované nezaměstnanosti“, nahradil od ledna roku 2013 ukazatel „průměrný podíl nezaměstnaných osob“, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“ je s původním ukazatelem nesrovnatelný. Pro sledování vývoje nového ukazatele jsou však dispozici časové řady do úrovně okresů od roku 2005.

Podíl nezaměstnaných osob v % v SO ORP Blansko 2018 až 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podíl nezaměstnaných osob v % v SO ORP Blansko	1,77	1,71	2,56	2,03	2,63	2,70

Zdroj ČSÚ

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu tzv. dosažitelný je zřejmý z tabulky:

rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce - dosažitelní	2120	1758	1383	990	640	612	915	718	905	948

1.1.11.4 Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a škol

Údaje o vyjíždce a dojíždce do zaměstnání a škol jsou důležité pro zkoumání vztahů mezi sídly. Zdrojem dat jsou informace ze sčítání lidu, domů a bytů, poslední proběhlo v roce 2021.

Počet obyvatel vyjíždějících do zaměstnání a do škol je zřejmý z tabulky č. 05c „Ekonomické a hospodářské podmínky – vyjíždění za prací a do škol“.

Z tabulky je zřejmé, že saldo celkové dojíždky do zaměstnání v roce 2011 i v roce 2021 vykazuje kladné hodnoty pouze ve městě Blansku jako největší sídlo SO ORP Blansko, saldo celkové dojíždky do škol v roce 2011 vykazuje kladné hodnoty pouze v městysích Jedovnicích a Sloup a v roce 2021 v obcích Blansko, Jedovnice, Křtiny, Lipůvka, Ostrov u Macochy, Rájec-Jestřebí a Sloup. Oproti roku 2011 je zde výrazný podíl obcí, kde převažují žáci dojíždějící do škol v těchto obcích. Toto navýšení v roce 2021 pravděpodobně souvisí s pandemií koronaviru, kdy žáci v určitém období do škol nevyjížděli.

Dle tematického podkladu ÚUR č. 11 v rámci ČR jsou velké rozdíly v území ve vyjíždce a dojíždce do zaměstnání a škol i ve vymezení regionů dojíždky. Obecně lze říci, že velikost regionu dojíždky (dojíždková vzdálenost do zaměstnání i do škol) je přímo úměrná velikosti sídla a jeho ekonomické síle. Naopak čím menší a ekonomicky slabší sídlo, tím více lidí z něj zpravidla dojíždí do zaměstnání a do škol.

1.1.11.5 Index podnikatelské aktivity

Index podnikatelské aktivity se vyjadřuje počtem ekonomických subjektů evidovaných v Registru ekonomického subjektu, kteří připadají na 1000 obyvatel. Registr ekonomických subjektů zahrnuje všechny subjekty včetně těch, které nevyvíjejí žádnou aktivitu. V rámci ÚAP se při hodnocení podnikatelské aktivity vychází z údajů o ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou. Údaje o ekonomických subjektech byly zjištěny za jednotlivé obce za rok 2022.

Z hlediska ekonomického vývoje je důležitým ukazatelem vývoj podnikatelské aktivity.

Index podnikatelské aktivity v jednotlivých obcích za rok 2022

Obec	Počet obyvatel k 31.12.2022	Počet ekonomických subjektů	<i>index podnikatelské aktivity</i>
Adamov	4538	833	183,56
Blansko	20174	4482	222,17
Bořitov	1287	235	182,60
Brťov-Jeneč	345	59	171,01
Bukovina	461	72	156,18
Bukovinka	633	141	222,75
Býkovice	267	53	198,50
Černá Hora	2127	468	220,03
Dlouhá Lhota	142	30	211,27
Doubravice nad Svitavou	1375	241	175,27
Habrůvka	423	80	189,13
Holštejn	162	43	265,43
Jedovnice	2969	611	205,79
Kotvrdovice	916	161	175,76
Krasová	477	88	184,49
Křtiny	808	206	254,95
Kulířov	166	33	198,80
Kuničky	277	60	216,61
Lažany	436	108	247,71
Lipovec	1206	225	186,57
Lipůvka	1454	353	242,78
Lubě	105	26	247,62
Malá Lhota	166	36	216,87
Milonice	169	42	248,52
Olomučany	1073	195	181,73
Ostrov u Macochy	1101	205	186,19

Petrovice	652	133	203,99
Rájec-Jestřebí	3725	722	193,83
Ráječko	1367	248	181,42
Rudice	979	184	187,95
Senetářov	597	117	195,98
Sloup	976	223	228,48
Spešov	657	129	196,35
Svinošice	390	97	248,72
Šebrov-Kateřina	850	178	209,41
Šošůvka	680	126	185,29
Újezd u Černé Hory	272	68	250,00
Vavřínek	884	174	196,83
Vilémovice	347	65	187,32
Vysočany	763	136	178,24
Závist	153	27	176,47
Žďár	403	77	191,07
Žernovník	272	77	283,09
součet	57 224	11 867	207
průměrná hodnota za ORP	1 331	276	207

Zdroj ČSÚ

Z tabulky je zřejmé, že v jednotlivých obcích se index podnikatelské aktivity pohyboval v roce 2022 v rozmezí od 156 (obec Bukovina) do 283 (obec Žernovník). Vysoký index podnikatelské aktivity byl kromě obce Žernovník také v obcích Holštejn, Lubě, Milonice a Svinošice. Nižší úroveň podnikatelské aktivity mají např. obce Brťov-Jeneč, Doubravice nad Svitavou a Kotvrdovice.

1.1.12 Rekreační a cestovní ruch

1.1.12.1 Významné rekreační oblasti, rekreační střediska

Rajonizace cestovního ruchu a vymezení oblastí s vhodnými podmínkami pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu je založena na syntéze geografického a územně – plánovacího přístupu, tj. především na funkčně-prostorové struktuře využití území a klasifikaci její vhodnosti pro pobytový cestovní ruch a rekreaci. Analýza a hodnocení přírodních předpokladů je jedním z nejvýznamnějších kroků při stanovení významu jednotlivých středisek a regionů pro cestovní ruch a rekreaci.

Významné rekreační oblasti jsou v převážné míře vázány na příznivé přírodní předpoklady. Přírodní potenciál je jedním z nejvýznamnějších podmínek a lokalizačních faktorů aktivit cestovního ruchu.

Metodika pro stanovení ukazatele potenciálních rekreačních ploch vychází ze součtu rekreačně využitelných ploch v jednotlivých katastrálních územích obcí. Za rekreačně využitelné plochy je zde považována lesní půda, louky, pastviny, zahrady, sady a vodní plochy tekoucí i stojaté.

Podíl rekreačně využitelných ploch je stanoven v % z celkové plochy katastru obce.

Podíl ploch rekreace je zobrazen v kartogramu indikátoru č. 13, ze kterého je zřejmé, že nejvíce dlouhodobě využívanou rekreační oblastí je okolí městyse Jedovnice a Sloup. Jedovnice patří mezi střediska letní rekreace u vody s širokou nabídkou ubytování, stravování a sportovního vyžití (areál rybníka Olšovec). Obě obce lze zařadit mezi střediska s přírodními atraktivitami.

Z hlediska cestovního ruchu je SO ORP Blansko atraktivní oblastí pro tuzemské i zahraniční návštěvníky, zejména z hlediska přírodních krás a kulturních památek. Nejzajímavější reliéfovou i krajinnou jednotkou blanenského okresu je Moravský kras, který byl v roce 1956 vyhlášen chráněnou krajinnou oblastí. Území o délce téměř 25 km a šířce 3 až 5 km zaujímá plochu 92 km². Nejatraktivnější z toho jsou zpřístupněné jeskyně Punkevní s propastí Macocha, dosahující hloubky 138 m, dále jeskyně Balcarka, Kateřinská jeskyně a Sloupsko-šošůvské jeskyně. Rovněž se zde nacházejí tzv. oblasti klidu.

Podle grafického listu 12.1 téma „Rekreace a cestovní ruch“ zpracovaného ÚUR je SO ORP Blansko hodnoceno jako venkovská krajina s průměrnými až příznivými předpoklady být rekreační oblastí.

Lázeňská místa se v SO ORP Blansko nenachází.

1.1.12.2 Nemovité národní kulturní památky

Národní kulturní památky reprezentují nejhodnotnější historické stavby z prostředí historických sídel i krajiny včetně movitých děl. Národními kulturními památkami rozumíme památky evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen ÚSKP) spravovaném Národním památkovým ústavem (dále jen NPÚ).

Dle NPÚ se v SO ORP Blansko nachází celkem 169 kulturně významných objektů, z toho 96 s právní ochranou. Specifikem ORP Blansko je větší množství objektů spojených se zpracováním vápence (vápenky v Šošůvce, Lipovci, Holštejně, vápenické pece v Josefovském údolí) a zpracováním železa (např. pec Františka ve Staré huti, huť Klamovka v Blansku). S rozvojem průmyslu v 19. století pak souvisí vznik souboru novogotických památek v Adamově (fara, hřbitov, kostel sv. Barbory) a výstavba železniční tratě (kulturní památkou je objekt železničního tunelu u Olomučan)

Nejvýznamnějším památkami, které jsou prohlášeny národní kulturní památkou, jsou poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách, zámek Rájec nad Svitavou, železárna Stará huť a Světelský oltář v kostele sv. Barbory v Adamově.

Chráněným územím je památková rezervace Stará Huť v Josefovském údolí u Olomučan, soubor technických památek.

1.1.12.3 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení (HUZ)

Hromadná ubytovací zařízení a související statistické informace jsou jedny z nejvýznamnějších, pravidelně aktualizovaných dat, používaných k hodnocení cestovního ruchu.

Tyto informace jsou východiskem pro stanovení významných rekreačních středisek pro kategorizaci středisek CR, viz výše. Pro zařazení do jednotlivých kategorií je vedle funkce střediska z pohledu využití pro cestovní ruch významná rovněž intenzita cestovního ruchu, měřená především počtem HUZ, počtem přenocování v HUZ a počtem návštěvníků HUZ. Podle statistických údajů z roku 2023 se v SO ORP Blansko nachází 43 hromadných ubytovacích zařízení, ve kterých je celkem 2110 lůžek. Nejvíce HUZ se nachází v Blansku (12), Jedovnicích (10), Křtinách (3) a Sloupu (5). Autokempy se nachází v obcích Jedovnice, Sloup a Křtiny.

Indikátorem s velkou vypovídací schopností, svědčící o atraktivitě území pro rekreaci a cestovní ruch, je průměrný počet přenocování v HUZ. Počet přenocování v HUZ je celkový počet přenocování (strávených nocí) hostů ubytovaných v ubytovacích zařízeních ve sledovaném období. Podle obr. 12.10 téma „Rekreace a cestovní ruch“ zpracovaného ÚUR v SO ORP Blansko patří mezi území s nejnižším počtem přenocování v HUZ a to v průměru 1 až 2 dny.

1.1.13 Bezpečnost a ochrana obyvatel

V SO ORP Blansko jsou evidována zájmová území Ministerstva obrany ČR, Ministerstva vnitra ČR, objekty požární ochrany, objekt Policie ČR a objekt civilní ochrany.

Do východní části řešeného území okrajově zasahuje zájmové území Ministerstva obrany ČR - Vojenský újezd Březina.

V městech Blansko a Adamov jsou evidovány objekty civilní ochrany, jedná se především o úkryty.

Objekty Policie ČR se nachází pouze v městě Blansku. Objekty požární ochrany zahrnují požární stanice a zařízení HZS Jihomoravského kraje.

V SO ORP Blansko není vymezena zóna havarijního plánování jaderných elektráren.

1.2 Vyhodnocení hodnot území

Poznámka:

Na základě vyhodnocení aktualizovaných sledovaných jevů byl vytvořen **výkres hodnot v území**. Vzhledem k rozsahu hodnot v území, nejsou tyto hodnoty vyjmenovány v textové části. Součástí textové části je pouze seznam nemovitých kulturních památek. Konkrétní jevy je možno zjistit přímo v mapové aplikaci ÚAP na odkaze:

[odbor stavební úřad - Odbor stavební úřad – mapový server | blansko.cz](http://odbor.stavebni.urad.cz)

Projektantům územně plánovacích dokumentací jsou data poskytnuty na vyžádání.

Hodnotami území se rovněž zabývala Územní studie krajiny ORP Blansko (dále jen „ÚSK“) zpracovaná v roce 2019, která navrhla konkrétní opatření na jejich ochranu a rozvoj. Hodnoty, kterými se ÚSK zabývala, byly do aktualizace ÚAP 2024 převzaty již z minulé aktualizace 2020.

VYSVĚTLENÍ POJMŮ:

Hodnoty přírodní

Jedná se především o hodnoty prostředí, které není významně změněno a dotčeno stavební činností.

Hodnoty civilizační

Jedná se o hodnoty území, spočívající např. v jeho vybavení technickou, dopravní a občanskou infrastrukturou, v možnosti jejího hospodárného využívání a dalšího rozvíjení, v dopravní dostupnosti takovýchto částí území; civilizační hodnotou mohou být i vlastnosti obytného prostředí, jeho různorodost apod.

Hodnoty kulturní

Kulturní hodnoty je možné chápat především jako jedinečnost, výjimečnost území, jeho částí, krajinných i stavebních celků a souborů, poskytujících doklady předcházejícího historického vývoje. Vymezením kulturních hodnot území lze zajistit zachování kulturního dědictví území, jednotlivých sídel nebo jejich částí, které dosud nepoživají zákonné ochrany památkové péče.

Urbanistické hodnoty

Urbanistická hodnota území spočívá např. v uspořádání, návaznosti i vlastnostech prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodost zástavby apod.). Jedná se nejen o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel a jejich vazeb, ale i o hodnotu krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením.

Architektonické hodnoty

Jedná se o hodnoty stavitelského umění, o hodnoty staveb, které nejsou jenom užitkovým, technickým dílem, ale které spočívají v jejich estetickém působení, výrazu.

1.2.1 Hodnoty přírodní

V ÚAP byly zjištěny níže uvedené přírodní hodnoty:

- významný vyhlídkový bod
- oblast a místo krajinného rázu (CHKO MK)
- památný strom
- skupina památných stromů
- plochy lesa
- biochory

Pozn. Plochy lesa nebyly ve výkresu rozděleny dle kategorií (lesy hospodářské, ochranné a lesy dle zvláštního určení) z důvodu přehlednosti zobrazených grafických prvků. V ÚPD rovněž nejsou lesy rozděleny dle kategorií.

Do výkresu č. I.1 „Výkres hodnot území“ je zakreslena vzdálenost 50 m od okraje lesa v souvislosti se zobrazením i ploch lesa.

V zájmovém území se nachází následující kategorie chráněných území (včetně ochranných pásem):

- 26 Památných stromů a 5 segmentů chránících skupiny stromů a stromořadí
- 13 evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000
- Chráněná krajinná oblast Moravský kras
- Národní přírodní památka Rudické propadání
- 3 Národní přírodní rezervace
- 12 přírodních rezervací
- přírodní památky
- 3 přírodní parky
- národní přírodní památky

Přírodní hodnoty území jsou všechny jevy v dané krajině, které mají svůj přírodní charakter nezměněný nebo málo změněný užíváním krajiny člověkem. Patří sem veškeré kategorie chráněných území přírody a krajiny, dále například zdroje podzemních vody, zdroje léčivých a minerálních vod, zdroje nerostných surovin, vodní toky, lesy a v obecnější rovině také vodní plochy (které však již vznikají často činností člověka v krajině) a do jisté míry zemědělská půda.

V ÚSK v rámci návrhové etapy byly vymezeny segmenty krajiny s aktuálním nebo očekávaným potenciálem pro možné vymezení významného krajinného prvku registrovaného. Výběrová kritéria lze označit jako relativní, neboť u posouzení významnosti krajinného prvku byl vždy brán v potaz vedle jeho krajinně ekologické hodnoty také jeho relativní význam v krajině. V územích intenzivně zemědělsky využívaných chudých na

krajinné prvky s trvalou vegetací byly mezi potenciálně významné části krajiny vymezeny i krajinně ekologicky méně významné segmenty, jejichž význam však umocnila okolní krajina. Prvky s potenciálem pro vymezení a registraci v kategorii významný krajinný prvek registrované byly vymezovány i v rámci ploch významných krajinných prvků „ze zákona“.

Vedle výše popsaných segmentů bylo zpřesněno vymezení migračně významných území a plošně vyjádřeny migračně významné koridory. Vymezeny byly také nivy jako významné krajinné prvky.

Územní systém ekologické stability, který je základem pro udržení a rozvoj biodiverzity území byl v návrhové etapě ÚSK studie doplněn a provázán s řešením v relevantních dokumentacích (ÚAP, územní plány, KoPÚ), byly upraveny nejvýznamnější nesrovnalosti a nedostatky vymezení.

1.2.2 Hodnoty civilizační a kulturní

V ÚAP byly zjištěny níže uvedené hodnoty:

- funkční plochy (plochy občanského vybavení, plochy rekreace, plochy výroby, plochy sídelní zeleně, plochy smíšené obytné, plochy smíšené výrobní)
- dopravní infrastruktura (viz výkres limitů využití území)
- technická infrastruktura (viz výkres limitů využití území)
- nemovitá národní kulturní památka
- nemovitá kulturní památka
- území s archeologickými nálezy
- památková rezervace včetně ochranného pásma
- významná antropogenní dominanta
- místo významné události

Dle Památkového katalogu Národního památkového ústavu se v ORP Blansko nachází celkem 169 kulturně významných objektů, z toho 96 s právní ochranou. Specifikem ORP Blansko je větší množství objektů spojených se zpracováním vápence (vápenky v Šošůvce, Lipovci, Holštejně, vápenické pece v Josefovském údolí) a zpracováním železa (např. pec Františka ve Staré huti, huť Klamovka v Blansku). S rozvojem průmyslu v 19. století pak souvisí vznik souboru novogotických památek v Adamově (fara, hřbitov, kostel sv. Barbory) a výstavba železniční tratě (kulturní památkou je objekt železničního tunelu u Olomučan)

Nejvýznamnějším památkami, které jsou prohlášeny národní kulturní památkou, jsou poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách, zámek Rájec nad Svitavou, železárna Stará huť a Světelský oltář v kostele sv. Barbory v Adamově.

Chráněným územím je památková rezervace Stará Huť v Josefovském údolí u Olomučan, soubor technických památek.

V ÚSK byly kulturní památky a další hodnotné objekty rozčleněny dle významu pro utváření sídel a krajiny.

Významné kulturní památky a historické objekty – kulturní památky/hodnotné objekty nadmístního významu, které ovlivňují obraz krajiny, jsou především bývalá šlechtická sídla, církevní památky a v tomto území i technické památky.

Kulturní památky/hodnotné objekty místního významu jsou kostely a další významné budovy v obcích, které se projevují v obrazu krajiny svým dominantním působením. Dále jsou to také drobné objekty v krajinně, které utvářejí krajinný ráz, někdy jen lokální obraz krajiny, ale přesto mohou nést významnou informaci (křížovatka cest, konec katastrálního území, zdůraznění přirozené dominanty pro lepší orientaci v krajinně apod.) V tomto smyslu není významná jejich

historická hodnota (kategorie památky), ale jejich umístění a vliv na krajinu. V rámci průzkumů byl soubor těchto jevů, nacházející se v rámci jednotlivých kategorií v ÚAP doplněn o objekty zjištěné vlastním průzkumem.

Mezi kulturní památky lze řadit i poutní místa, která jsou většinou zároveň nemovitou kulturní památkou, ale navíc mají často hodnotu cílového bodu návštěvnosti v krajině. Často dalšími souvisejícími objekty (např. křížová cesta) usměrňují pohyb v krajině. Jedná se o poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách, kostel Panny Marie Bolestné ve Sloupu, Světelský oltář v kostele sv. Barbory v Adamově a je možné sem zařadit i významné historické místo se zbytky kostela sv. Klimenta u Lipůvky, spojené s cyrilometodějskou legendou.

Estetické hodnoty většinou vycházejí z vnímání krajiny v jejím historickém kontextu a souvisí především se zachováním hodnot. Estetiku vnímání krajiny ovlivňuje měřítko (členění ploch oproti rozsáhlým plochám orné půdy, aleje u cest dávající mimo jiné povědomí o vzdálenostech), rozmanitost porostu a ploch (střídání plodin na plochách orné půdy, rozptýlená zeleň, přirozené toky a vodní plochy s doprovodnou zelení, solitérní zeleň apod.), rozmanitost tvarů (zvlněná krajina Dražanské vrchoviny) či uzavření pohledově souvisejícího okolí výraznou dominantou (např. Velký Chlum, Zámecký vrch v Černé Hoře). V návaznosti na sídla vnímáme estetické hodnoty v zachování prstence zahrad a záhumenků (včetně záhumenních cest s ohrazením a případně stodolami) a zachování původních dominant obce (kostelní věž, zámek, skupina stromů na návsi apod.).

Pozitivní estetický vjem může do prostředí vnést i novotvar, moderně řešený objekt, umělecké dílo (land art) či novodobě utvářená krajina. Příkladem může být zmíněný Lesnický slavin.

Při realizaci nových cest v krajině vznikne příležitost zdůraznit významná křížení těchto cest novými objekty nebo výsadbou solitérní zeleně.

V rámci ÚSK ORP Blansko byly vytipovány lokality, které jsou navrženy územními plány k zástavbě a které zároveň, vzhledem k jejich umístění na exponovaných svazích nebo horizontech území, mohou charakterem zastavění podstatně ovlivnit vnímání krajinného rázu. Jedná se o lokality, které jsou většinou viditelné z dálkových pohledů nebo významným způsobem zasahují do obrazu obce. Zde je nutné při povolování jednotlivých staveb přihlídnout k lokalitě jako celku a sledovat vliv stavby na krajinný ráz.

Dále byly v ÚSK zjištěny kulturní krajinné dominanty, kterými jsou především hmotově či výškově výrazné objekty, ovlivňující siluetu krajiny. Jedná se o velkou část místních církevních objektů – kostelů v centrech obcí – například v Doubravici, Lipovci, Vysočanech a dalších obcích, výrazným prvkem v krajině je například zámek v Černé Hoře. Dominantní mohou být i technické objekty, například větrné mlýny (bývalý mlýn v Petrovicích). Tyto stavby plní určitou estetickou a orientační funkci a jejich působení v krajině je třeba chránit.

ÚSK vymezila další hodnoty, které byly zapracovány do databáze ÚAP:

- dálková poutní trasa značená (Svatojakubská cesta) (jev č. 106)
- významný vyhlídkový bod (jev č. 11)
- kompoziční osa (jev č. 11)
- sídelní krajinná osa (jev č. 11)
- pohledové horizonty (včetně oblastí s exponovanými svahy) (jev č. 11)

Přehled nemovitých kulturních památek dle Ústředního seznamu (vč. rejstříkového čísla):

Adamov:

27171 / 7-340 kostel sv. Barbory

10588 / 7-8619 hřbitov

44989 / 7-645 železárna Stará huť

10581 / 7-8618 fara

Blansko:

30011 / 7-354 boží muka sv. Marka

84977 / 7-357 kříž

19744 / 7-350 socha boha Marta, alegorie války

26362 / 7-352 socha Pes - dvojice soch

45605 / 7-351 socha Vulkán

14225 / 7-353 kašna

103857 železniční most - tzv. Ježkův most, z toho jen: příhradová část

37826 / 7-344 zámek; park a kašna v předzámčí, park

11580 / 7-8729 radnice

14871 / 7-358 železárna - vysoká huť Klamovka; budova železárny a věž, část strojovny s komínem

104685 městský dům - dělnický dům

105757 jiná stavba pro kovovýrobu - býv. továrna K. a R. Ježek; správní budova, vrátnice, brána s oplocením, oplocení

46671 / 7-347 kostel sv. Martina; kostel, fara čp. 48, ohradní zeď a kříž

41874 / 7-348 kostel Církve československé husitské

26549 / 7-450 boží muka (Horní Lhota)

26544 / 7-451 krucifix (Horní Lhota)

26546 / 7-465 boží muka (Klepačov)

19593 / 7-466 krucifix - nezvěstný (Klepačov)

Bořitov:

45757 / 7-363 kostel sv. Jiří; kostel a sochy sv. Cyrila a sv. Metoděje, socha sv. Jana Nepomuckého

104798 Bořitovsoustoší - skalní reliefs mistra Jana Husa, Jana Žižky z Trocnova a Prokopa Holého

Bukovina:

23674 / 7-417 boží muka

18150 / 7-418 kostel Nanebevzetí P. Marie

Bukovinka:

18027 / 7-419 kaple hřbitovní, zřícenina

Černá Hora:

30800 / 7-430 kostel sv. Vavřince; socha sv. Jana Nepomuckého, kostel

102912 křížová cesta

19733 / 7-553 sloup se sochou Nejsv. Salvátora (socha odcizena)

45062 / 7-423 zámek; zámek a socha Hygie, předzámčí čp. 1, zámecký park, socha sv. Jana

Nepomuckého a Arch. Michaela, kaple sv. Rodiny

Dlouhá Lhota:

26547 / 7-436 kostel sv. Bartoloměje

101015   fara

Doubravice nad Svitavou:

26542 / 7-437 hrad Doubravice, zřícenina

22722 / 7-442 boží muka

29183 / 7-441 boží muka

26936 / 7-440 socha sv. Šebestiána

20724 / 7-438 kostel sv. Jana Křtitele; kostel, socha sv. Jana Nepomuckého

Habrůvka:

26548 / 7-446 krucifix

26543 / 7-447 jeskyně Býčí skála, archeologické stopy; jeskyně pod pozemkem, upravený vchod

Holštejn:

21224 / 7-449 hrad Holštejn, zřícenina

Jedovnice:

15522 / 7-457 kostel sv. Petra a Pavla; kostel, ohradní zeď, ohradní zeď, kříž

26550 / 7-461 krucifix

14011 / 7-459 socha sv. Jana Nepomuckého

17391 / 7-458 fara; budova fary čp. 38

Křtiny:

34241 / 7-481 kostel Jména Panny Marie, poutní areál

20037 / 7-485 socha P. Marie

Lažany:

14224 / 7-498 smírčí kámen

33147 / 7-499 smírčí kámen

39741 / 7-500 smírčí kámen

Lipovec:

31356 / 7-514 kostel Narození P. Marie; kostel, socha sv. Jana Nepomuckého

Lipůvka:

24985 / 7-517 kostel sv. Cecilie

36776 / 7-516 kostel sv. Klimenta, zřícenina

29008 / 7-518 boží muka

Olomučany:

19772 / 7-564 hrad Čertův hrádek, zřícenina

48681 / 7-8033   železniční tunel

11457 / 7-563 hrad Nový hrad, zřícenina a archeologické stopy; příkop, Nový hrad čp. 59, příkop

Ostrov u Macochy:

86968 / 7-568 krucifix

39836 / 7-566 socha sv. Jana Nepomuckého

86967 / 7-567 socha Vzkříšeného Krista

41648 / 7-569 větrný mlýn

Petrovice:

35474 / 7-570 kostel sv. Petra a Pavla; kostel, ohradní zeď

45791 / 7-571 kaplička

15571 / 7-572 boží muka

34345 / 7-573 větrný mlýn; bez novodobé přístavby

Rájec-Jestřebí:

24793 / 7-578 kostel Všech svatých (Rájec)

28518 / 7-582 krucifix (Rájec)

34613 / 7-581 krucifix (Rájec)

86975 / 7-579 socha archanděla Rafaela (Rájec)

27056 / 7-580 socha sv. Floriána (Rájec)

30112 / 7-574 zámek (Rájec)

26545 / 7-462 kaple a kříž (Karolín)

23626 / 7-463 boží muka (Karolín)

Ráječko:

19515 / 7-583 boží muka

Rudice:

41902 / 7-586 krucifix

30756 / 7-587 větrný mlýn

Senetářov:

31416 / 7-596 krucifix

13919 / 7-595 socha sv. Josefa

32371 / 7-597 venkovská usedlost; budova s patrovou komorou a chlévem, stodola

Sloup:

47141 / 7-598 kostel P. Marie Bolestné

31052 / 7-600 hřbitov Salmů; s oplocením a náhrobky

17202 / 7-7036 jeskyně Kůlna, archeologické stopy; jeskyně, dle zákresu

28326 / 7-599 fara

Svinošice:

30160 / 7-602 boží muka

Šebrov-Kateřina:

33787 / 7-616 kostel sv. Kateřiny (Svatá Kateřina)

Šošůvka:

50952 / 7-8963 kříž

28794 / 7-617 kříž z roku 1855

Újezd u Černé Hory:

14591 / 7-619 kostel Všech svatých

68368 / 7-8899 krucifix - soubor křížů; hlavní hřbitovní kříž, litinový kříž I. a II., kamenný kříž

51019 / 7-8975 krucifix a socha sv. Jana Nepomuckého

100641 stavba RD č.p. 8

Vavřinec:

24051 / 7-623 hrad Blansek, zřícenina; zřícenina, dle zákresu zřícenina (Suchdol)

Vysočany:

30297 / 7-454 kříž (Housko)

Pozn. Z důvodu přehlednosti jsou ve výkrese č. I.1 „Výkres hodnot území“ zobrazena pouze území s archeologickými nálezy kategorií UAN I, UAN II a UAN IV. Do kategorie UAN III je zařazena zbývající část území ORP Blansko.

1.2.3 Urbanistické hodnoty

- urbanisticky hodnotné území

1.2.4 Architektonické hodnoty

- významná stavba

2. ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ

2.1 Charakteristika záměrů

Záměry na provedení změn v území jsou souborem navrhovaných změn, které jsou uvedeny v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje (dále „PRVKJMK“), případně byly zaslány dalšími poskytovateli (Povodí Moravy s.p.). **Záměry, které byly projednány a zapracovány do územních plánů a zásad územního rozvoje nejsou zobrazeny.** To se týká rovněž i záměrů převzatých z PRVK JMK. Aktualizace 2024 rovněž neobsahuje žádné náměty.

Záměry jsou zobrazeny ve výkrese č. I.3 „Výkres záměrů na provedení změn v území“.

Přehled záměrů na provedení změn:

DJ - doprava jiná

DJ14R00 návrh cyklostezky

TV – technická infrastruktura, zásobování vodou

TV05L00 vodovodní síť pitné vody

TV01B01 vodojem

TV03B01 čerpací stanice

TC – technická infrastruktura, odvádění a čištění vod

TC05L00 kanalizační stoky

TC01B01 čistírna odpadních vod

TC02B01 přečerpávací stanice

TC03B01 ostatní zařízení

TP - technická infrastruktura, zásobování plynem

TP01B01 návrh regulační stanice STL/NTL

TP04L00 návrh plynovodu STL/NTL/VTL včetně ochranného pásma u VTL plynovodu

VP - povodně, záplavy

VP07L01 návrh ochranné hráze

VP08P00 návrh retenčního prostoru

VP10B00 návrh ostatní protipovodňové ochrany (stavidlové objekty)

2.2 Záměry vyplývající z Politiky územního rozvoje ČR

Dle Politiky územního rozvoje České republiky (PÚR ČR) v platném znění (úplné znění závazné od 01.03.2024) patří území části obcí z ORP Blansko (obce ve střední, jihovýchodní a jihozápadní části) do metropolitní rozvojové oblasti OB3 – Brno. Jedná se o území s velmi silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností a dalších aktivit, které mají z velké části i mezinárodní význam; rozvojově podporujícím faktorem je dobrá dostupnost jak dálnicemi, tak I. tranzitním železničním koridorem (TŽK). Některé z obcí ORP Blansko mimo rozvojovou oblast leží na rozvojové ose OS9 Brno – Svitavy/Moravská Třebová, s výraznou vazbou na významné dopravní cesty – silnici I/43, koridor připravované kapacitní komunikace SD20 a I. TŽK Česká Třebová – Brno.

Území obce je dle Aktualizace č. 4 PÚR ČR nově součástí specifické oblasti SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

V Zásadách územního rozvoje Jihomoravského kraje byly rozvojové oblasti a osy upřesněny.

Přehled záměrů vyplývajících pro ORP Blansko z PUR:

1. Koridor kapacitní silnice SD20

Vymezení:

Kapacitní komunikace úsek Brno-Moravská Třebová.

Důvody vymezení:

Provázání dálničních tahů D1 a D35 jako součást TEN-T a zkvalitnění silničního spojení Jihomoravského, Pardubického, Královéhradeckého a Olomouckého kraje kapacitní komunikací.

2. ŽD21

Vymezení:

Trať úsek Česká Třebová–Brno.

Důvody vymezení:

Příprava promítnutí územních změn k dosažení požadovaných rychlostních parametrů a předjízdových délek výhyben pro nákladní dopravu, doplnění výhyben na dalších částech trati pro další zvýšení kapacity a dokončení peronizací v zastávkách hromadné dopravy, odstranění některých úrovnových přejezdů. Splnění požadavků TEN-T úsek I. TŽK, trať Česká Třebová–Svitavy–Blansko–Brno–Maloměřice.

Záměry z Politiky územního rozvoje ČR byly prověřovány v ZUR JMK a vymezeny příslušné koridory, v ÚAP ORP Blansko nejsou zakresleny.